

RAADSINFORMATIEBRIEF

Onderwerp:	Basis op orde beheer openbare ruimte
Datum:	7 oktober 2022
Portefeuillehouder:	Helm Verhees
Nummer:	RIB-HV-2219

Geachte heer, mevrouw,

In de afgelopen jaren is hard gewerkt om bezuinigingstaakstellingen te realiseren en het onderhoud van de openbare ruimte zoveel als kan op niveau te houden. Op onderdelen zijn achterstanden ingelopen. Desondanks is ook duidelijk geworden dat de budgetten onder druk staan, een integrale uitvoeringsaanpak ontbreekt en er sprake is van een onjuiste wijze van begroten en verantwoorden als gevolg van veranderende regelgeving.

Dit heeft ertoe geleid om een 'foto' (rapport basis in beeld) van onze openbare ruimte te maken. Deze 'foto' geeft inzicht in het volgende:

- welke assets (wegen, groen, water, verlichting, spelen, enz.) zijn er;
- wettelijke eisen & gemeentelijk beleid;
- hoeveelheid & kwaliteit van het areaal;
- beschikbaar budget;
- benodigd budget;
- risico's en knelpunten;
- ontbrekende informatie.

Dit rapport is het vertrekpunt om de basis op orde te brengen. Met deze raadsinformatiebrief informeren we u over de resultaten van de analyse die is opgesteld om een beter zicht te krijgen op deze tekortkomingen.

Basis op orde beheer openbare ruimte - analyse

De stand van zaken van alle onderdelen (wegen, groen, water, verlichting, spelen, enzovoorts) is in beeld gebracht en beschreven in het bijgevoegde rapport 'Basis in Beeld'. In dit rapport is:

- de omvang van het areaal in beeld gebracht;
- het vastgestelde onderhoudsniveau van de onderdelen in de openbare ruimte in beeld gebracht;
- aan de hand van kengetallen bepaald met hoeveel kosten rekening gehouden moet worden, passend bij de omvang en het vastgestelde onderhoudsniveau van het areaal;
- de financiële begrotings- en verantwoordingssystematiek in de beleidscyclus afgezet tegen de systematiek die wordt voorgeschreven door de financiële regels;
- een vergelijking gemaakt tussen de financieel beschikbare middelen en de benodigde middelen, passend bij de juiste financiële begrotings- en verantwoordingssystematiek;
- de organisatorische kant van dit werk in beeld gebracht.

Basis op orde beheer openbare ruimte - conclusies

Uit de analyse volgen een aantal conclusies die een effect krijgen in de Begroting 2023-2026. De conclusies zijn dat:

- een integrale uitvoeringsstrategie nodig is;
- de onderhoudsniveaus op enkele onderdelen nog formeel bekrachtigd moeten worden door de gemeenteraad;

- de financiële systematiek aangepast moet worden aan de financiële regels, waarbij een onderscheid gemaakt moet worden tussen dagelijks beheer, (groot) onderhoud en levensduur verlengende maatregelen. Dit onderscheid is bepalend voor de benodigde budgetten en de wijze waarop die begroot en verantwoord worden;
- er voldoende budget is voor het dagelijks beheer en het onderhoud. Tussen de verschillende onderdelen is enkel een verschuiving van middelen nodig;
- er geen financiële ruimte is voor levensduur verlengende en vervangingsinvesteringen. Deze investeringen worden ingeschat op €6 miljoen per jaar voor alle onderdelen van de openbare ruimte (wegen, verlichting, water, groen, speelvoorzieningen, etc.)

Daarnaast zijn aanbevelingen gedaan om de uitvoering in organisatorische zin te verbeteren. De ambtelijke organisatie is hiermee gestart en de inschatting is dat dit enkele jaren nodig heeft.

Vervolgstappen

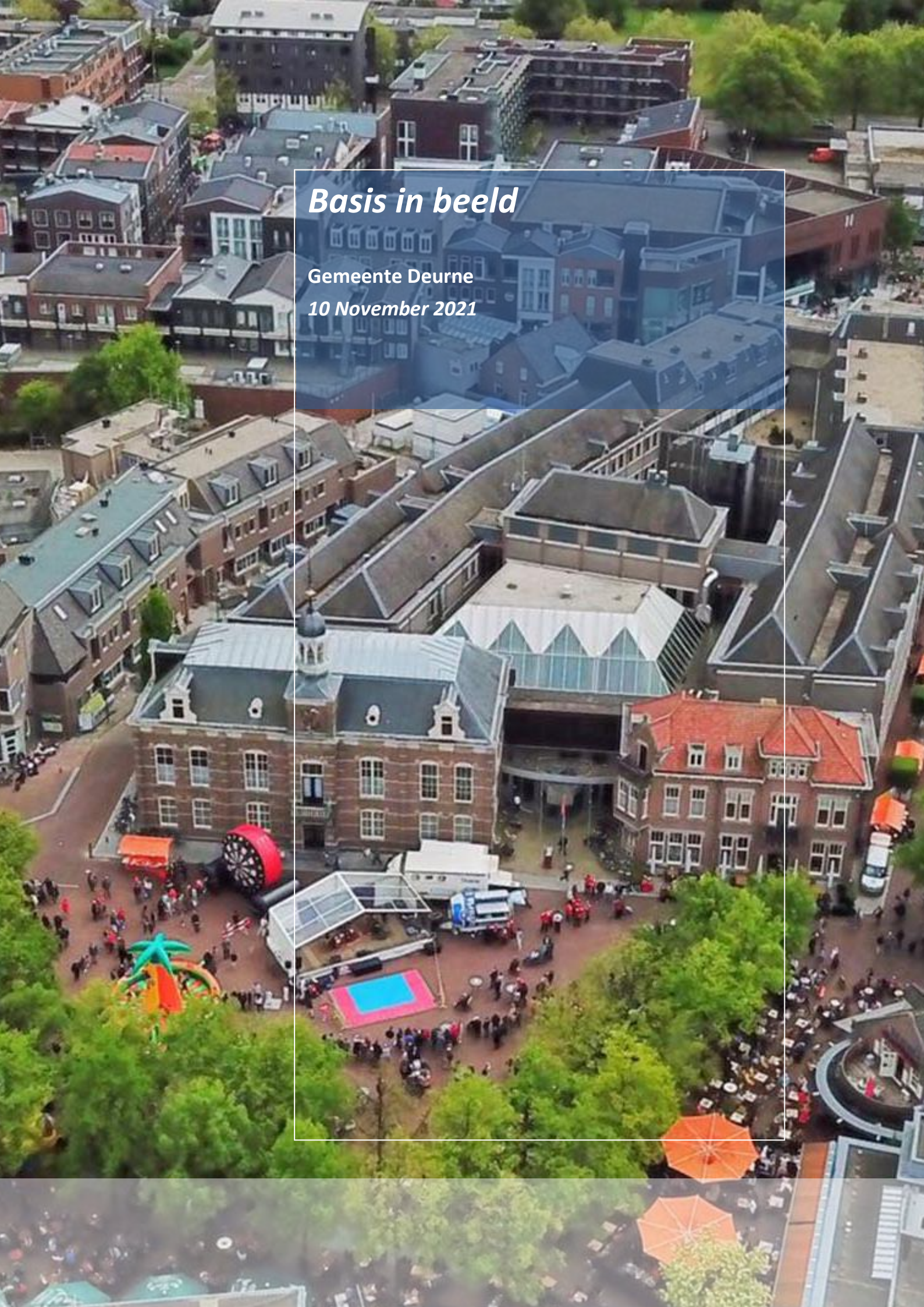
De conclusies worden voor het eerst verwerkt in de Begroting 2023-2026. De gemeenteraad besluit over de begroting in november. In de maanden erna worden de conclusies operationeel gemaakt. Hiervoor zijn nog afwegingen te maken, veelal door het college en mogelijk op onderdelen door de gemeenteraad. Dan valt te denken aan een heroverweging van afschrijftermijnen.

In 2023 werkt het college daarnaast aan een beheer- en onderhoudsvisie. Dit is een uitvoeringsgerichte visie waarbij het college verdere richting geeft aan de wijze waarop bestaande beleidsdoelstellingen zoals klimaatadaptatie, toegankelijkheid en gezondheid een plek krijgen in een toekomstbestendige openbare ruimte. Tussentijds betrekken we de raad bij dit proces.

Themabijeenkomst 18 oktober

Wij gaan graag met u in gesprek. Op 18 oktober heb ik een themabijeenkomst ingepland om de analyse en conclusies verder toe te lichten, uw vragen daarover te beantwoorden en de cijfers in de begroting toe te lichten.

Wethouder Helm Verhees

Basis in beeld

Gemeente Deurne

10 November 2021

Project:	Basis in beeld Deurne
Projectnummer:	P854-01
Registratienummer:	20210929
Auteurs:	Danny Buijink, Harmen Zwijgers
Opdrachtgever:	Naglaa Bellak'hal
Datum:	10-11-2021

Inhoudsopgave

Inleiding	5
1. Afbakening en definities	9
1.1 Begrippen beheer en onderhoud	11
1.2 Financiële begrippen beheer en onderhoud	12
2. Kaders beheer	15
2.1 Wettelijke eisen	15
2.2 Gemeentelijk beleid	16
3. Areaal openbare ruimte	18
3.1 Hoeveelheden	18
3.2 Leeftijd en kwaliteit	19
4. Beschikbare middelen	20
4.1 Beschikbare middelen in de begroting	20
4.2 Uitvoeringskosten, niet-uitvoeringskosten en de voorziening	22
4.3 Budget per woning	25
5. Berekening kosten beheer en onderhoud	28
5.1 Berekende onderhoudskosten: exploitatie	29
5.2 Vervangingsinvesteringen	30
5.3 Samenvattend: de berekende kosten versus de beschikbare budgetten	31
5.4 Financieringsstrategie	32
Inleiding DEEL 2	38
6. Groen en Bomen	39
6.1 Areaal	39
6.2 Kaders en uitgangspunten	39
6.3 Financiën	42
6.4 Risico's en knelpunten	42
7. Spelen	43
7.1 Areaal	43
7.2 Kaders en uitgangspunten	43
7.3 Financiën	45
7.4 Risico's en knelpunten	46
8. Straatmeubilair	47
8.1 Areaal	47
8.2 Kaders en uitgangspunten	47
8.3 Financiën	47

8.4	Risico's en knelpunten	47
9.	Wegen	48
9.1	Areaal	48
9.2	Kaders en uitgangspunten	49
9.3	Financiën	51
9.4	Risico's en knelpunten	52
10.	Verkeer en parkeren.....	53
10.1	Areaal	53
10.2	Kaders en uitgangspunten	53
10.3	Financiën	55
10.4	Risico's, knelpunten en toelichting op de financiële cijfers.....	55
11.	Civiele kunstwerken.....	58
11.1	Areaal	58
11.2	Kaders en uitgangspunten	58
11.3	Financiën	60
11.4	Risico's en knelpunten	60
12.	Openbare verlichting	61
12.1	Areaal	61
12.2	Kaders en uitgangspunten	61
12.3	Financiën	63
12.4	Risico's en knelpunten	64
13.	Watergangen.....	65
13.1	Areaal	65
13.2	Kaders en uitgangspunten	65
13.3	Financiën	66
13.4	Risico's en knelpunten	67
14.	Reiniging	68
14.1	Areaal.....	68
14.2	Financiën.....	68
15.	Bijlagen	69
15.1	Bijlage 1: Overzicht bekostiging van beheer- en onderhoudsmaatregelen	69
15.2	Bijlage 2: Afschrijvingstermijnen	71
15.3	Bijlage 3: Onderhoud en vervanging BBV	72

Inleiding

Wat beheer openbare ruimte de afgelopen decennia heeft gekenmerkt is dat het in de kern gericht is op het schoon, veilig en functioneel houden van de openbare ruimte. Een openbare ruimte die is toegerust op het huidige gebruik van de openbare ruimte. Dit terwijl gebruik en inrichting van de openbare ruimte ingrijpend zullen veranderen.

Nieuwe trends en ontwikkelingen stellen nieuwe eisen aan de openbare ruimte. Soms zijn ze bekend en soms zijn ze onzeker. Maar het beheer van de openbare ruimte kan er eigenlijk niet omheen. Wanneer verlichting wordt vervangen, kies je dan voor de oude, vertrouwde paal of plaats je een 'slimme' lantaarnpaal en tevens oplaadpunt voor elektrische auto's? Worden de brede stukken asfalt in naoorlogse wijken onderhouden of ontstaat er ruimte voor ontharding, ontmoeting of energieopslag? Zal ons asfalt straks energie opwekken en leveren? En wat betekent de circulaire economie voor het beheer van de openbare ruimte? Het zijn slechts enkele vragen en voorbeelden en ze staan niet op zichzelf. Grote maatschappelijke, economische en technologische en klimatologische ontwikkelingen zullen hun weerslag hebben op het gebruik, de inrichting maar ook het beheer van de openbare ruimte. Ieder afzonderlijk doen ze een beroep op onze openbare ruimte. De openbare ruimte moet senior proof, beweegvriendelijk, inclusief, klimaat adaptief, smart en circulair zijn. Om dat allemaal te integreren, moet gekeken worden naar de onderlinge samenhang van deze kwaliteiten. Dit levert nieuwe vragen op voor het beheer van de openbare ruimte over hoe hier mee om te gaan

Opgaven gestuurd beheer gaat over een vorm van beheer die in staat is te anticiperen op verschillende ontwikkelingen. Hierbij valt te denken aan maatschappelijke, economische, technologische en klimatologische ontwikkelingen. Een belangrijke voorwaarde om opgaven gestuurd beheer goed vorm te geven is dat de basis op orde is. De benodigde basis of fundament wordt in deze rapportage gepresenteerd in relatie tot het huidige areaal en beheerdoelstellingen gerelateerd aan beschikbare en benodigde middelen. Hierna wil de gemeente Deurne snel beginnen om de slag naar opgaven gestuurd c.q. ontwikkelend beheer te implementeren in de organisatie.

De openbare ruimte bestaat uit kapitaalgoederen zoals wegen, groen, civiele kunstwerken, verlichting, straatmeubilair, verkeersvoorzieningen (verkeer en parkeren), water en riolen. Ze vertegenwoordigen een hoge investeringswaarde, die met structureel beheer en onderhoud zo lang mogelijk behouden moet blijven. In de programma-begroting wordt jaarlijks in de 'paragraaf kapitaalgoederen' een toelichting en verantwoording gegeven op de manier waarop de gemeente dit doet en hoeveel geld hiervoor beschikbaar is. Als het eind van de levensduur bereikt is, moet worden geïnvesteerd om de kapitaalgoederen te vervangen oftewel opnieuw aan te leggen. De gemeente Deurne onderbouwt in enkele sectorale beheerplannen de manier waarop het beheer wordt uitgevoerd en welke middelen hier tegenover moeten staan. Dit veelal gebaseerd op technisch georiënteerd beheer. Dit is een belangrijke basis om te ontwikkelen naar opgaven gestuurd en ontwikkelend beheer.

Het voor-liggende rapport 'Basis in beeld' geeft een beeld van de beschikbare en benodigde middelen om binnen de gestelde kaders op assetniveau de technische prestaties te leveren. Een "Basis in Beeld" traject is een brede inventarisatie, waarin alle beschikbare informatie over de openbare ruimte bij elkaar wordt gebracht. In deze inventarisatie komen aan bod: de opbouw en kenmerken van de openbare ruimte, de beschikbare middelen, de te verwachten onderhoudskosten en vastgestelde beleidskaders

Leeswijzer

Het rapport bestaat uit twee delen:

DEEL 1: Hoofdstuk 1 tot en met 5 bevatten de algemene informatie over de openbare ruimte, te weten:

- Definities en afbakening; wat is openbare ruimte, kapitaalgoederen, gebruikte termen bij beheer en onderhoud.
- Bestaande beleidskaders voor de openbare ruimte.
- Areaalgegevens; hoeveelheid en kwaliteit in algemene zin.
- De beschikbare middelen voor het in stand houden van de openbare ruimte (exploitatie en investeringen), op basis van de begroting van Deurne.
- Berekening van de *benodigde* onderhouds- en vervangingskosten en financieringsstrategie. De benodigde onderhoudskosten worden berekend aan de hand van landelijke kostenkengetallen.

DEEL 2: De hoofdstukken 6 tot en met 14 bevatten de informatie per onderhoudsgroep over areaal, kwaliteit, kaders, uitgangspunten, financiën en risico's en knelpunten.

DEEL 1

ALGEMEEN

Afbakening en definities

Kaders beheer en onderhoud

Areaal openbare ruimte

Beschikbare middelen 2021

Berekende onderhoudskosten

1. Afbakening en definities

Beheerdisciplines

Het beheer en onderhoud van de openbare ruimte is georganiseerd rond beheerdisciplines. Voor het integrale beheerplan betreft het de instandhouding van de volgende kapitaalgoederen:

- Groen
 - Openbaar groen (gazons, heesters, etc.)
 - Bomen
 - Straat- en parkmeubilair (banken, afvalbakken, etc.)
 - Bos
 - Spelen (speeltoestellen en speelondergronden)
- Wegen
 - Verhardingen
 - Civiele kunstwerken (bruggen)
- Openbare verlichting (lichtmasten, armaturen, + kabels)
- Verkeer en parkeren (VRI's, verkeersborden, parkeerautomaten, pollers)
- Water (duikers, beschoeiingen, watergangen)

Naast de kapitaalgoederen (de concrete objecten buiten op straat met een geïnvesteerde waarde) zijn ook straatreiniging en gladheidsbestrijding belangrijke onderdelen van het beheer en onderhoud.

Riolering behoort ook tot de kapitaalgoederen in de openbare ruimte. De riolering heeft echter een eigen financiering (rioolheffing) en heeft voor de verantwoording van het noodzakelijke beheer en onderhoud een eigen, wettelijk verplicht instrumentarium. Het beheer en onderhoud van de riolering is daarom uitgewerkt in het gemeentelijk rioleringsplan (GRP) en is niet opgenomen als apart kapitaalgoed in het voorliggende 'Basis in Beeldrapport'.

Hetzelfde principe van het gesloten systeem geldt ook voor het product afval. Om deze reden is dit tevens niet meegenomen in deze rapportage.

Openbare ruimte

De openbare ruimte wordt als volgt gedefinieerd:

- Openbaar toegankelijk buitenruimte (boven- en ondergronds en zowel binnen als buiten de bebouwde kom);
- In beheer en onderhoud van de gemeente Deurne (dat wil zeggen de gemeente Deurne neemt hier maatregelen om het object in stand te houden en heeft hiervoor middelen beschikbaar);
- Veelal in eigendom van de gemeente Deurne.

1.1 Begrippen beheer en onderhoud

Voor beheer en onderhoud van de openbare ruimte wordt onderscheid gemaakt naar vier soorten maatregelen. Zij verschillen door hun aanpak en manier van plannen (of niet plannen) en door de wijze waarop zij worden bekostigd. Service en dagelijks onderhoud gaat vooral over groenonderhoud en straatreiniging. Verhardingen en kunstwerken kennen vooral groot onderhoud.

Vervangingen komen vooral voor bij civieltechnische onderdelen en deels bij groen.

De combinatie van onderhoud met daaropvolgend aan het eind van de levensduur de maatregel vervanging zijn communicerende vaten. Wanneer vervangingsinvesteringen worden beperkt zijn er meer financiële middelen nodig voor het onderhoud om het gewenste onderhoudsniveau te behouden.

Naam	Omschrijving
Service onderhoud en meldingen	Dit betreft het niet gepland onderhoud dat bestaat uit het reageren op meldingen, het (niet-planmatig) repareren van (storm)schades en vernielingen, ondersteunen van burgerinitiatieven en evenementen e.d.
Dagelijks onderhoud (onderhoudsbestekken)	Planmatig onderhoud dat frequent wordt uitgevoerd (periodiek/jaarlijks terugkerend) of betrekking heeft op ingrepen op een klein gedeelte van het object ('klein onderhoud'). Inspecties, energie- en storkosten worden bij het dagelijks onderhoud gerekend.
Groot onderhoud	Grotere en meer ingrijpende werken op een groot deel van het object. Groot onderhoud is gericht op het in stand houden van het object en wordt doorgaans uitgevoerd naar een langere gebruikperiode. De kosten kunnen per jaar verschillen en worden betaald uit de exploitatie of lopen via voorzieningen. Kosten voor groot onderhoud mogen niet worden geactiveerd tenzij sprake is van levensduurverlenging.
Vervanging	Het totaal vervangen van een object aan het einde van de levensduur. De inrichting en functie van het object wordt niet gewijzigd, materiaal en de constructie worden wel vernieuwd (1 op 1 vervanging). Vervanging is een kapitaalsinvestering, bijvoorbeeld via het meerjarig investeringsplan of via externe financiering. De kosten voor vervanging moeten worden geactiveerd.
Herinrichting	Het vernieuwen van een object met een gewijzigde inrichting en/of functie. Feitelijk is er dan sprake van een nieuwe openbare ruimte. Herinrichting gaat verder dan de technische instandhouding. Herinrichting is een investering, via het meerjarig investeringsplan of via externe financiering. Herinrichtingen kosten over het

	algemeen meer voorbereidingstijd dan vervanging. In de budgetplanning moet hiermee rekening worden gehouden.
Toevoegingen	Het toevoegen van objecten aan de openbare ruimte, denk aan het plaatsen van banken op plekken waar die nu nog niet zijn, het toevoegen van geleidelijnen en het plaatsen van fietsenrekken. Deze objecten zijn nog geen onderdeel van de beheercyclus, omdat ze als extra onderdeel worden toegevoegd aan de openbare ruimte.
Omvormingen en aanpassingen	Het doen van kleine aanpassingen en omvormingen in de inrichting van de openbare ruimte. Dit zijn "tussencategorie" maatregelen waarmee ambities zoals biodiversiteit of gezondheid gerealiseerd kunnen worden. Denk aan het minder maaien van bermen, inzaaien van kruidenmengsels, vervangen van bankjes door rollatorvriendelijke bankjes.

Type Figuur 1.1 Begrippen beheer en onderhoud

1.2 Financiële begrippen beheer en onderhoud

Begrippen	Omschrijving
Kapitaalgoederen	Een fysiek object in de openbare ruimte (weg, groen, brug, verlichting, etc.) die financiële en maatschappelijke waarde vertegenwoordigt. Beheer en onderhoud van de kapitaalgoederen worden uitgevoerd om het geïnvesteerde kapitaal en het maatschappelijk nut zo lang mogelijk tegen aanvaardbare kosten te kunnen blijven gebruiken.
Exploitatiebegroting	De begroting waarin alle geraamde kosten en opbrengsten voor een geheel jaar worden vastgelegd. Voor het beheer van de openbare ruimte gaat het om de kosten en opbrengsten ten aanzien van het service-onderhoud en meldingen, dagelijks onderhoud en groot onderhoud (niet levensduur verlengend). Ook de kapitaallasten (rente en afschrijvingen) van geactiveerde investeringen zijn onderdeel van de exploitatiebegroting.
Voorziening	Een voorziening is een boekhoudkundig grootboekrekening, die naast de budgetten in de exploitatiebegroting kan worden aangehouden om die op enig moment in de toekomst aan te

	wenden voor het doel waarvoor de voorziening wordt gevormd, bijvoorbeeld groot onderhoud van de openbare ruimte. De voorziening kan worden gevuld met (al dan niet periodieke) stortingen vanuit de exploitatiebegroting. Een voorziening voor de openbare ruimte kan worden gevormd om de (groot) onderhoudslasten over een aantal jaren te egaliseren ('egalisatievoorziening'). Een voorziening kan alleen worden ingesteld op basis van een (periodiek te actualiseren) beheerplan waarin de noodzaak van de voorziening wordt onderbouwd en specifiek wordt gemaakt waaraan de middelen zullen worden besteed. In boekhoudkundige termen wordt de voorziening beschouwd als vreemd vermogen (de zgn. 'beklemden middelen'). Dat wil zeggen dat de middelen die hierin worden ondergebracht feitelijk beschouwd worden als al te zijn uitgegeven. De middelen moeten alleen nog worden betaald aan de partij die de geplande maatregelen in de toekomst gaat uitvoeren.
Reserve	Een (bestemmings)reserve is ook een boekhoudkundig grootboekrekening, die de Raad kan instellen naast de budgetten van de exploitatiebegroting om die op enig moment in de toekomst aan te wenden voor geplande uitgaven, bijvoorbeeld voor (groot) onderhoud. In tegenstelling tot de voorziening wordt de reserve in boekhoudkundige termen beschouwd als eigen vermogen. Er kan een bestemming voor de reserve worden vastgelegd ('bestemmingsreserve') en hoeft minder gedetailleerd te worden vastgelegd. De uiteindelijke bestemming kan ook gemakkelijker (wel met instemming van de Raad) worden gewijzigd. In tegenstelling tot de voorziening is een beheerplan niet verplicht als onderbouwing van de reserve.
Investeringsplan	Een meerjarig plan waarin alle investeringen staan die de gemeente voor een meerjarige periode wil laten uitvoeren.
Investering	Een uitgave waarvan het nut zich uitstrekt over meerdere jaren. De investering wordt opgenomen op de balans en de lasten van deze uitgave worden gespreid over deze jaren door de jaarlijkse afschrijving ten laste te brengen van de exploitatie (de investering wordt dan geactiveerd).

Activeren	Het op de balans presenteren van de financiële waarde van het aangeschafte of vervaardigde kapitaalgoed met meerjarig nut dat vanaf dat moment als bezitting kan worden beschouwd.
Afschrijven	Het op methodische wijze ten laste van de exploitatie brengen van (een) kapitaalgoed(eren). Uitgangspunt hiervoor is de historische kostprijs en de economische of de technische levensduur van het kapitaalgoed.
Afschrijvingstermijn	De periode (uitgedrukt in jaren) waarover een kapitaalgoed wordt afgeschreven
Kapitaallasten	De som van de periodieke afschrijving- en rentekosten ten behoeve van het geactiveerde kapitaalgoed.
Vervangingsinvestering	Een investering die moet worden gepleegd ter vervanging van een bestaand kapitaalgoed. De essentie van de vervangingsinvestering is dat het verouderde kapitaalgoed zonder wezenlijke functionele veranderingen wordt vervangen en met een nieuwe waarde opnieuw op de balans wordt gezet; de lasten worden dan via jaarlijkse afschrijvingen verspreid.
Levensduurverlengende investering	Dit zijn investeringen die worden gepleegd ten behoeve van een bestaand kapitaalgoed en expliciet leiden tot een substantiële levensduurverlenging van het betreffende kapitaalgoed. Levensduur verlengende investeringen moeten net als de investering van nieuwe kapitaalgoederen worden geactiveerd.

Figuur 1.2 Financiële begrippen beheer en onderhoud

2. Kaders beheer

Dit hoofdstuk gaat in op de kaders die er gelden voor het uitvoeren van het beheer en onderhoud. Dit betekent wettelijke eisen en door de gemeente Deurne vastgesteld beleid. In hoofdstuk 6 t/m 14 worden wettelijke eisen en beleidskaders per onderhoudsgroep besproken.

2.1 Wettelijke eisen

Burgerlijk wetboek en wegenwet

De beheerder van de openbare ruimte moet met diverse wettelijke bepalingen rekening houden. Centraal staat een algemene zorgplicht van de gemeente voor een veilige omgeving, gebaseerd op het Burgerlijk Wetboek en de Wegenwet. Het Burgerlijk Wetboek regelt de aansprakelijkheid van beheerders van openbare voorzieningen voor schade van burgers, waarbij de bewijslast is omgedraaid. De wegenwet verplicht de gemeente om gemeentelijke openbare wegen te onderhouden en ervoor zorg te dragen dat deze in een goede staat van onderhoud verkeren.

De beheerder is verantwoordelijk voor het uitvoeren van voldoende onderhoud. Indien de beheerder aansprakelijk wordt gesteld voor schade die iemand lijdt, moet de beheerder aantonen dat inspectie en onderhoud met optimale zorg zijn uitgevoerd. Ook wanneer een beheerder zijn zorgverplichting is nagekomen, kan hij toch aansprakelijk zijn voor schades. Praktisch gesteld moet de openbare ruimte voldoen aan de eisen, die men daaraan in de gegeven omstandigheden mag stellen. Dit betekent dat de gebruiker er van uit mag gaan dat hij op een normale, ongehinderde en veilige manier van de openbare ruimte gebruik kan maken. De beheerder moet ervoor zorgen dat de openbare ruimte zodanig wordt ingericht en onderhouden dat deze geen gevaar oplevert voor de veiligheid van de gebruiker.

Omgevingswet en overige landelijke kaders

Veel van de huidige wetten worden vanaf 2022 gebundeld en gemoderniseerd. Hierbij gaat het onder meer om wet- en regelgeving over bouwen, milieu, water, ruimtelijke ordening en natuur. De Omgevingswet staat voor een goed evenwicht tussen het benutten en beschermen van de leefomgeving.

- Wegenwet en wegenverkeerswet
- Warenwetbesluit Attractie- en speeltoestellen (garanderen veiligheid)
- *Wet natuurbescherming **
- *Bouwbesluit (garanderen constructieve veiligheid en gebruiksveiligheid) **

- Handreiking constructieve veiligheid van bestaande bruggen en viaducten
- Beleidsregels Keur Waterschap
- *Waterwet (beheer oppervlaktewater en grondwater) **
- *Wet milieubeheer **
- *Wet geluidhinder **
- Arbeidsomstandighedenwet
- Besluit bodemkwaliteit
- Wet informatie-uitwisseling bovengrondse en ondergrondse netten en netwerken (WIBON)
- *Algemene wettelijke zorgplicht (voor onder andere bomen en wegen) **
- Dierenwelzijn: wettelijke plicht toet het opvangen en verzorgen van dieren in nood
- Archeologisch onderzoek

Veel van de hierboven genoemde wetten (de *cursief* gedrukte en met * aangeduid) worden vanaf 2022 gebundeld en gemoderniseerd in de Omgevingswet. Hierbij gaat het onder meer om wet- en regelgeving over bouwen, milieu, water, ruimtelijke ordening en natuur. De Omgevingswet staat voor een goed evenwicht tussen het benutten en beschermen van de leefomgeving.

2.2 Gemeentelijk beleid

- Coalitieakkoord 2018 -2022

Om alle uitdagingen het hoofd te bieden, is na de gemeenteraadsverkiezingen van 21 maart 2018 afgesproken om tot een raadsbreed programma te komen. In dit raadsprogramma staan de doelen en ambities voor de periode 2018-2022 geformuleerd.

Het raadsbreed akkoord is opgesteld aan de hand van de thema's uit de Toekomstvisie Deurne 2030 en vertaalt in een raadsprogramma met de volgende onderdelen:

- Gezond wonen en leven
- Goede bereikbaarheid
- Betaalbaar en divers wonen
- Een zorgzame en veilige gemeente
- Goede voorzieningen
- Een gezonde lokale economie
- Duurzaamheid

- Duurzaamheid

Een energieneutraal Deurne in 2050: dát is onze ambitie! Want de uitstoot van Co₂ moet echt omlaag om de klimaatverandering te keren. En dat is in het belang van iedereen.

2050 lijkt misschien nog ver weg, maar we moeten nu al stappen zetten om dat doel te halen.

Vervanging van fossiele brandstoffen door duurzame energie is de belangrijkste opgave.

Tegelijkertijd moeten we er rekening mee houden dat het klimaat verandert. Dit vraagt aanpassingen van ons allemaal, om zo beter om te gaan met natte, droge en warme periodes. Klimaatbestendig, noemen we dat.

Doelstellingen op gebied van duurzaamheid zijn

- Duurzaamheid (rentmeesterschap) moet integraal onderdeel worden van het gemeentelijk beleid, de gemeentelijke bedrijfsvoering en het gemeentelijk handelen.
- Klimaat effecten als hittestress, langere perioden van droogte en extreme neerslag komen steeds vaker voor. We passen ons – samen met inwoners en bedrijven - aan de gevolgen ervan. Daarvoor nemen wij maatregelen om negatieve gevolgen voor inwoners, bedrijven, de leefomgeving, natuur en landbouw te verminderen en voorkomen.

3. Areaal openbare ruimte

3.1 Hoeveelheden

In totaal bestaat de openbare ruimte in het beheer van de Gemeente Deurne uit 4.777.246 vierkante meter. Daarvan is 27 % groen en 72 % verharding en nog een klein deel (1%) water. Verder staan er in de openbare ruimte ook een groot aantal objecten zoals, bomen, speeltoestellen, straatmeubilair, civiele kunstwerken en openbare verlichting. Vanaf hoofdstuk 6 worden deze verder toegelicht.

			
GROEN	VERHARDING	SPEELTOESTELLEN	KUNSTWERKEN
1.277.017 m ²	3.462.852 m ²	395 st.	47 st.

			
BOMEN	LICHTMASTEN	STRAATMEUBILAIR	VERKEERSBORDEN
38.315 st.	7.187 st.	305 st.	8.603 st.

Figuur 3-1 Areaal openbare ruimte in Deurne

3.2 Leeftijd en kwaliteit

Over de kwaliteit van de openbare ruimte is in Deurne niet veel vastgelegd. Het uitgangspunt met betrekking tot kwaliteit in Deurne is beeldkwaliteit C. Sommige onderhoudsgroepen bevatten uitzonderingen. Deze worden besproken in de hoofdstukken 6 tot en met 14. De vervangingsbehoefte op basis van de leeftijd van het huidige areaal is door een gebrek aan informatie hierover of de vastlegging hiervan niet bekend. Een uitzondering hierop is de openbare verlichting, de parkeerautomaten (verkeer en parkeren) en de speelvoorzieningen. Op basis van leeftijd van het areaal openbare verlichting, verkeer en spelen zijn de volgende vervangingsachterstanden vastgesteld:

- Openbare verlichting: € 2.362.600
- Parkeerautomaten: € 210.000
- Speelvoorzieningen € 74.000

Deze vervangingsachterstanden op basis van leeftijd worden nader toegelicht in de beheerhoofdstukken van de domeinen, voor openbare verlichting, parkeerautomaten en spelen respectievelijk hoofdstuk 12, 10 en 7.

4. Beschikbare middelen

In dit hoofdstuk wordt een overzicht gegeven van de middelen die de gemeente Deurne beschikbaar stelt voor het in stand houden van haar openbare ruimte. Het hoofdstuk start met een overzicht van de middelen die in de begroting zitten. Hierbij wordt onderscheid gemaakt tussen het deel van de middelen dat beschikbaar is voor het domein openbare ruimte en voor overige domeinen. Vervolgens worden de beschikbare middelen verdeeld over uitvoeringskosten, niet-uitvoeringskosten, VAT-kosten en de voorzieningen die Deurne treft. Dit hoofdstuk sluit af met een vergelijking van de beschikbare middelen van Deurne met die van gemeentes met een vergelijkbaar inwonersaantal.

4.1 Beschikbare middelen in de begroting

In de exploitatiebegroting van 2021 is in totaal ruim € 6 miljoen opgenomen voor het beheer en onderhoud van de openbare ruimte in brede zin. In het programma zijn ook de budgetten voor riolering en overige budgetten opgenomen, zoals de budgetten voor recreatie en de opbrengsten van de verhuur van roerende zaken. Deze budgetten zijn onder overige domeinen opgenomen en worden niet meegenomen in de verdere analyse van de middelen die Deurne ter beschikking heeft voor het beheer en onderhoud van de openbare ruimte.

Riolering valt op met negatieve getallen. Een negatief getal in figuur 4-1 bij een domein betekent dat de begrote inkomsten gerelateerd aan het domein hoger zijn dan de begrote kosten. Onder de post riolering is de rioolheffing opgenomen. De inkomsten uit rioolheffingen zijn hoger dan de kosten voor het riool.

In figuur 4-1 worden de begroting 2021 weergegeven voor zowel uitvoering, niet-uitvoering en VAT-kosten, uitgesplitst naar domein. Figuur 4-2 splitst de begroting uit naar uitvoeringskosten, niet-uitvoeringskosten en VAT-kosten. Figuur 4-3 gaat in op de uitvoeringskosten en VAT-kosten. De niet-uitvoeringskosten worden nader toegelicht in figuur 4.4.

		2021
Domein OR		
Groen	€	1.237.575
Bomen	€	396.151
Hondenvoorzieningen	€	57.305
Kunstwerken	€	21.546
Civiele kunstwerken	€	10.000
OVL	€	442.120
Spelen	€	64.242
Verharding	€	3.598.452
Verkeer	€	186.316
Parkeren	€	321.206
Water	€	87.188
Reiniging	€	295.331
Gladheidbestrijding	€	78.225
Begraafplaatsen	€	112.745
Totaal Domein OR	€	6.908.402

		2021
Overige domeinen		
Overig	€	70.274
Riolering	€	-389.729
Totaal overige domeinen	€	-319.456

Totaal Domein OR	€	6.908.402
Totaal overige domeinen	€	-319.456
Eindtotaal	€	6.588.946

Figuur 4-1 Begroting 2021 Openbare ruimte.

Voor het beheer en onderhoud van openbare ruimte zijn er middelen opgenomen in de exploitatiebegroting van de gemeente. Aan de hand van de kwadrantenmethode is een analyse uitgevoerd. Hiermee is bepaald welke middelen uit de begroting besteed worden aan de daadwerkelijke uitvoering. Zie hiervoor de onderstaande figuur.

	Uitvoerings- kosten	Niet-uitvoerings- kosten	VAT-kosten	Eindtotaal
Domein Openbare Ruimte	€ 4.661.062	€ 1.062.598	€ 1.184.743	€ 6.908.402

Figuur 4-2 Begroting OR 2021 samengevat

Voor het domein openbare ruimte is in totaal € 6.908.402 beschikbaar. Dit is niet het bedrag dat beschikbaar is voor de concrete uitvoering van het beheer en onderhoud van de openbare ruimte. Binnen de begroting zijn ook begrotingskosten opgenomen voor kapitaallasten (kosten voor rente en afschrijving van uitgevoerde grote investeringen), belastingen en overige kosten. Deze kosten worden de 'Niet-uitvoeringskosten' genoemd en hebben niet direct betrekking op de concrete uitvoering van beheer en onderhoud. Hiermee zijn ze niet of slechts beperkt beïnvloedbaar met betrekking tot beheer en onderhoud. Ook worden er kosten gemaakt voor voorbereiding, administratie en toezicht (VAT-kosten). Het gaat bijvoorbeeld om voorbereiding, zoals het maken

van plannen en bestekken, afsluiten van contracten, communicatie en het toezicht houden op de uitvoering van de werken, coördinatie en aansturing van de afhandeling van meldingen. Verder zijn ook de inspecties, onderzoek, metingen, databeheer en bestuurlijke voorstellen onderdeel van de VAT-kosten.

Het domein openbare ruimte verschaft de gemeente tevens een aantal inkomstenbronnen. De inkomsten van het domein openbare ruimte vloeien, met uitzondering van afval en riolering, naar de algemene middelen. In 2021 komt er bij de algemene middelen € 582.588 binnen via het domein openbare ruimte. Het grootste gedeelte hiervan bestaat uit parkeergelden van het maaiveld (€ 255.600), hondenbelasting (€ 127.715) en begraafrechten (€ 75.313). het overige gedeelte bestaat grotendeels uit verschillende subsidies.

4.2 Uitvoeringskosten, niet-uitvoeringskosten en de voorziening

Uitvoeringskosten en VAT-kosten

Het overzicht in figuur 4-3 laat zien dat er in 2021 per saldo bijna €4,7 miljoen beschikbaar is voor de concrete uitvoering van het onderhoud; te weten € 357.000 voor de uitvoering van de eigen dienst, € 4,1 miljoen voor goederen en diensten van derden (aannemers, Deurne Doet 't) en € 190.000 voor materiaalkosten. Daarnaast is bijna € 1,2 miljoen gemoeid met VAT-activiteiten.

Domein	Uitvoering eigen dienst	Goederen diensten derden*	Materiaalkosten	Totaal	Uitvoeringskosten	VAT
Groen	€ 107.514	€ 709.304	€ 453	€ 817.272	€ 358.253	
Bomen		€ 396.151		€ 396.151		
Hondenvoorzieningen		€ 56.805		€ 56.805		
Kunstwerken		€ 19.018	€ 817	€ 19.835		
Civiele kunstwerken		€ 10.000		€ 10.000		
OVL		€ 153.398	€ 95.985	€ 249.383	€ 63.000	
Spelen	€ 34.133	€ 61.211		€ 95.344		
Verharding	€ 150.000	€ 2.103.495		€ 2.253.495	€ 645.659	
Verkeer	€ 22.929	€ 84.637	€ 31.219	€ 138.785		
Parkeren		€ 68.531		€ 68.531	€ 76.888	
Water	€ 7.870	€ 87.188		€ 95.058		
Reiniging	€ 35.000	€ 258.848	€ 36.484	€ 330.331		
Gladheidbestrijding		€ 45.973	€ 21.909	€ 67.882	€ 10.343	
Begraafplaatsen		€ 59.998	€ 2.193	€ 62.190	€ 30.599	
Eindtotaal	€ 357.446	€ 4.114.556	€ 189.060	€ 4.661.062	€ 1.184.743	

Figuur 4-3 Begroting 2021: uitvoeringskosten uitgesplitst naar onderhoudsgroep.

* diensten derden omvat ook uitbesteed werk aan Deurne Doet 't

Niet-uitvoeringskosten

De Niet-Uitvoeringskosten zijn uitgesplitst in de volgende kostensoorten in figuur 4-4:

- *Kapitaallasten*: investeringen die in het verleden zijn geactiveerd komen als kapitaallasten (rentekosten en afschrijvingen) terug in de begroting. In de begroting van 2021 zijn € 784.000 aan kapitaallasten opgenomen.
- *Belastingen* zijn betalingen voor gemeentelijke belastingen en waterschapslasten. Hiervoor is € 81.000 opgenomen
- *Overige kosten*: zijn de middelen die in de begroting zijn opgenomen voor zaken als verzekeringen, contributies, lidmaatschappen en de verduurzamingsslag voor openbare verlichting. In de begroting van 2020 is dit € 196.000.

Domein	Belastingen	Kapitaallasten	Overige kosten	Totaal niet uitvoering
Groen	€ 13.848	€ 3.649	€ 2.551	€ 20.048
Bomen				
Hondenvoorzieningen		€ 500		€ 500
Kunstwerken		€ 1.712		€ 1.712
Civiele kunstwerken				€ -
OVL			€ 129.738	€ 129.738
Spelen			€ 3.031	€ 3.031
Verharding	€ 67.816	€ 559.504	€ 36.978	€ 664.298
Verkeer		€ 37.835	€ 9.695	€ 47.530
Parkeren		€ 161.802	€ 13.985	€ 175.787
Water				€ -
Reiniging				€ -
Gladheidbestrijding				€ -
Begraafplaatsen		€ 19.956		€ 19.956
Eindtotaal	€ 81.664	€ 784.957	€ 195.977	€ 1.062.598

Figuur 4-4 Begroting 2021: Niet-uitvoeringskosten uitgesplitst naar onderhoudsgroep

Voorziening

Op de begroting staan jaarlijkse dotaties aan vier voorzieningen (vijf inclusief riolering, toekomstige vervanging GRP) gerelateerd aan de openbare ruimte. De voorziening gerelateerd aan riolering wordt hier niet behandeld. De voorziening bestaat in theorie naast de budgetten in de exploitatiebegroting om sterk fluctuerende kosten over een langere periode te egaliseren. De volledige toelichting op de voorziening is terug te vinden in de financiële begrippenlijst in paragraaf 1.2. In Deurne vinden jaarlijks dotaties plaats aan de volgende voorzieningen:

1. Voorziening Wegen
2. Voorziening Onderhoud & vervanging Laanbomen
3. Voorziening Speelvoorzieningen
4. Voorziening onderhoud gebouwen (begraafplaatsen)

Voorziening Wegen

De grootste dotatie, bijna € 2.000.000, is bestemd voor de Voorziening Wegen. Dit geld is beschikbaar voor het onderhoud van wegen en vloeit voort uit het wegenbeheerplan 2017-2021, opgesteld in 2016. Aan de hand van het uitvoeringsplan wordt dit budget verdeeld. Grofweg is € 300.000 voor klein onderhoud en € 1.700.000 gereserveerd voor groot onderhoud.

Voorziening Onderhoud & vervanging Laanbomen

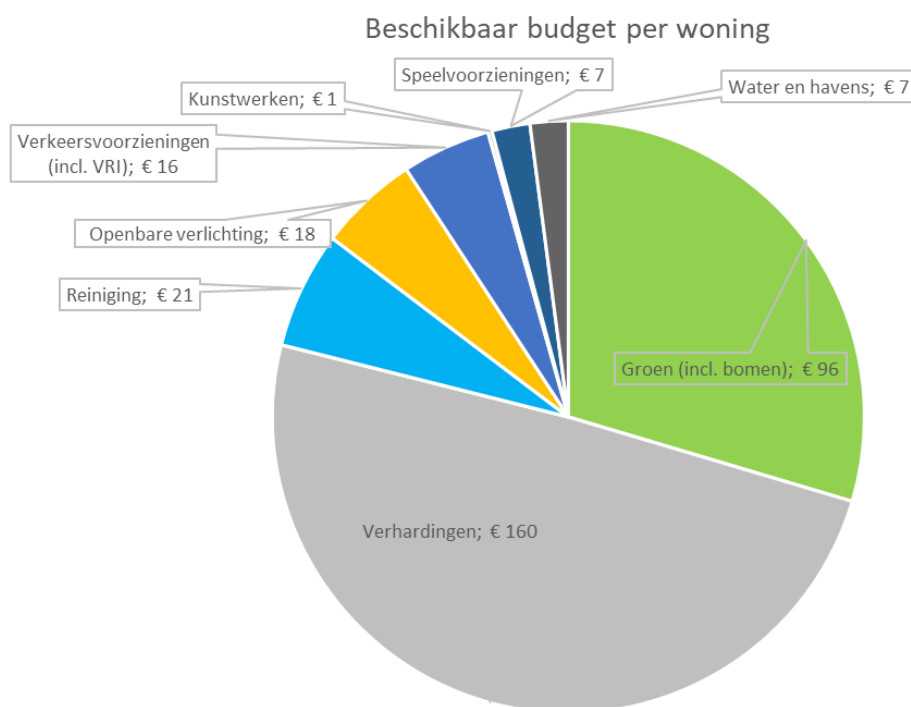
De tweede voorziening is voor laanbomen en bedraagt bijna € 400.000. Van deze vier ton is € 236.000 oorspronkelijk bedoeld voor onderhoud en € 153.000 voor vervanging. In de praktijk zien we dat het grootste deel van de voorziening opgaat aan onderhoud inclusief kleinschalige vervanging c.q. inboet. Om deze reden hebben we in tabel 5-5 op bladzijde 31 (net zoals voor de andere onderdelen) geen beschikbaar budget voor vervanging opgenomen.

Voorziening Speelvoorzieningen

De voorziening Speelvoorzieningen heeft jaarlijks een dotatie van ruim € 60.000. Hierover staat meer in het speelruimtebeleidsplan. Een deel van de voorziening gaat naar onderhoud en een deel naar vervanging. Een deel van het areaal zal op ongeveer hetzelfde moment vervangen moeten worden. Om deze reden is er een voorziening.

4.3 Budget per woning

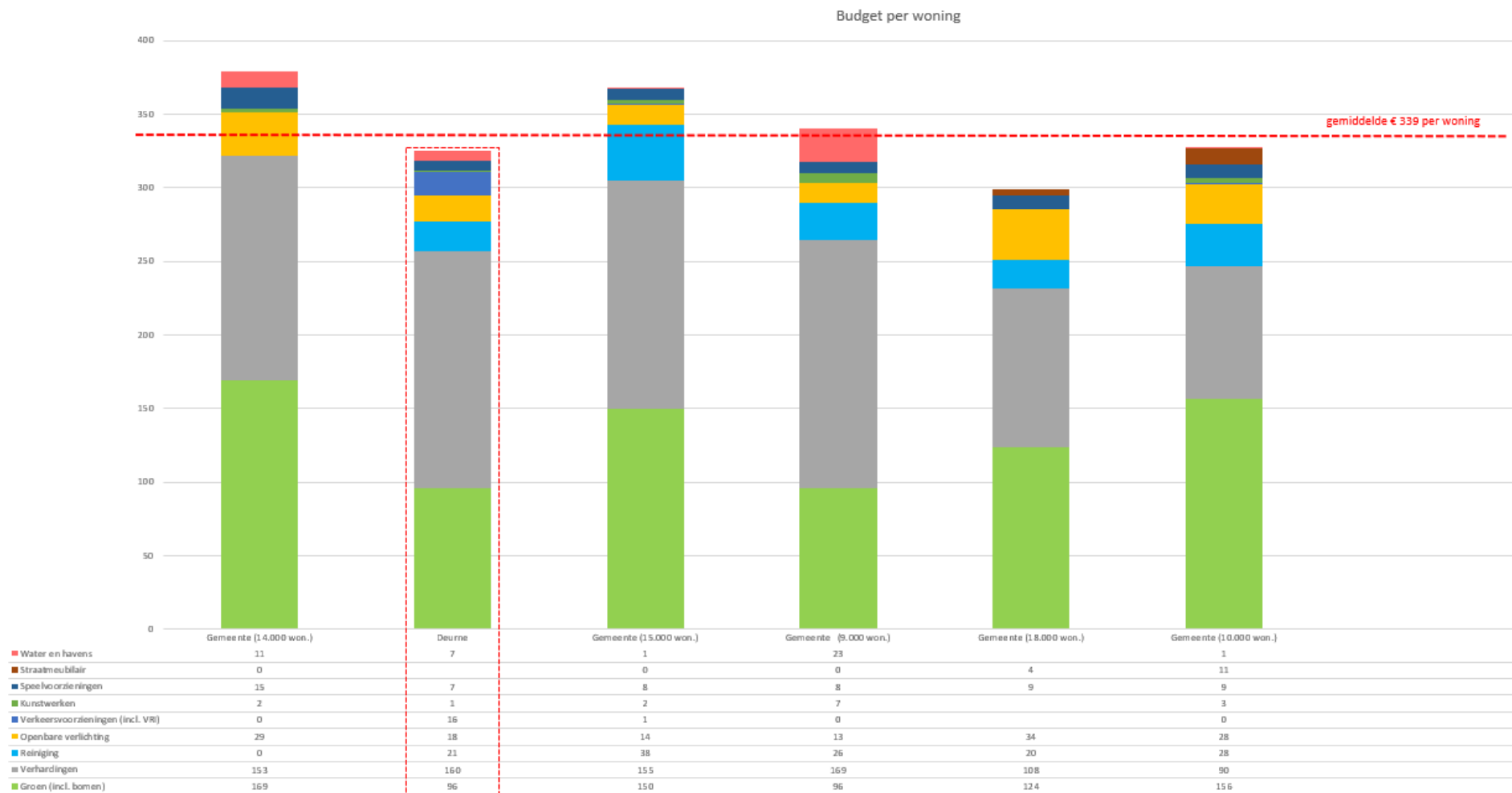
In deze paragraaf worden de onderhoudsbudgetten (uitvoeringskosten exclusief VAT) van Deurne uitgedrukt per woning. Dit zorgt voor betere vergelijkingsmogelijkheden met andere gemeenten van vergelijkbaar formaat. De gemeente Deurne heeft € 325 per woning beschikbaar. Bijna de helft hiervan (49%) gaat naar verhardingen en ruim een kwart (30%) naar groen en bomen. Daarnaast wordt het budget voor een aanzienlijk deel bepaald door reiniging (6%), openbare verlichting (5%) en verkeersvoorzieningen (verkeer en parkeren) (5%). De overige onderhoudsgroepen doen slechts een beperkte aanspraak op het budget (zie figuur 4-5).

Figuur 4-5 Beschikbaar budget per woning

Wanneer het budget per woning wordt vergeleken met andere gemeenten van een soortgelijke omvang en opzet van de openbare ruimte zien we dat Deurne met haar budget van € 325 per woning lager dan gemiddeld zit. Een vergelijkbare gemeente geeft zo'n € 345 per woning uit, ruim vier procent meer. De gemeenten in onderstaande vergelijking zijn geclassificeerd als een landelijk woonmilieu. Het woonmilieu van een gemeente wordt als landelijk aangemerkt als er minder dan 400 inwoners per vierkante kilometer wonen. In de onderstaande vergelijking varieert de bevolkingsdichtheid tussen de 63 en 281 inwoners per vierkante kilometer. Deurne heeft 211 inwoners per vierkante kilometer.

Uit figuur 4-6 blijkt dat de gemeente Deurne het op één na hoogste budget voor verharding heeft. Deurne heeft in verhouding tot het totale onderhoudsbudget het hoogste budget voor verharding. Dit is overigens een vertekenend beeld hetgeen in paragraaf 5.4 nader wordt toegelicht. Daarnaast heeft Deurne, samen met een andere gemeente, het laagste onderhoudsbudget voor het groenareaal. Op andere onderdelen is het budget per woning van Deurne ook aan de lage kant. Deurne beschikt over een lager dan gemiddeld budget voor openbare verlichting, speelvoorzieningen en reiniging.

Figuur 4-6 Vergelijking budget per woning

5. Berekening kosten beheer en onderhoud

Er zijn ramingen gemaakt waarin wordt berekend hoeveel geld er nodig is voor het beheer van de openbare ruimte. In dit hoofdstuk worden deze ramingen vergeleken met de huidige budgetten. De kostenramingen zijn gebaseerd op landelijke kostenkengetallen met daarbij behorende maatregelenpakketten. Deze worden in deel 2 van de Basis in Beeldrapportage per productgroep besproken. In de ramingen in dit hoofdstuk is uitgegaan van de huidige onderhoudsstrategie van Deurne. Daarnaast is in de ramingen uitgegaan van een openbare ruimte die zonder vervangingsachterstand en op het gewenste kwaliteitsniveau is. Dit hoofdstuk start met een berekening van de theoretische kosten van het dagelijks en groot onderhoud gebaseerd op areaal en de kwaliteitsambities van Deurne. Vervolgens worden de jaarlijkse benodigde vervangingskosten berekend en vergeleken met de beschikbare middelen gepresenteerd in hoofdstuk 4. Hoofdstuk 5 wordt afgesloten met de financieringsstrategie waarin de BBV is toegelicht in relatie tot de wijze van financiering en de mogelijkheden die hierdoor ontstaan voor de gemeente. Daarbij wordt voor het areaal wegen uitgelicht en een nieuwe strategie omschreven.

In figuur 5-1 staan de totale jaarlijkse benodigde middelen voor onderhoud en vervanging. In totaal heeft Deurne jaarlijks bijna € 11 miljoen nodig voor onderhoud en vervanging in de openbare ruimte. Meer dan de helft hiervan is voor het domein verharding. Voor groen en bomen is jaarlijks € 2 miljoen nodig.

Domein		Onderhoud		Vervanging		Totaal
Groen	€	844.608	€	162.794	€	1.007.401
Bomen	€	554.782	€	439.860	€	994.642
Hondenvoorzieninge	€	56.805	€	2.176	€	58.980
Civiele kunstwerken	€	120.129	€	128.143	€	248.272
OVL	€	435.642	€	377.160	€	812.802
Spelen	€	110.241	€	158.775	€	269.016
Verharding	€	3.230.726	€	3.113.756	€	6.344.482
Verkeer en parkeren	€	301.276	€	67.701	€	368.977
Water	€	122.643	€	10.767	€	133.410
Reiniging	€	599.368	€	-	€	599.368
Gladheidbestrijding		67.882	€	-	€	67.882
Begraafplaatsen		62.190	€	-	€	62.190
Eindtotaal	€	6.506.292	€	4.461.131	€	10.967.423

Figuur 5-1 Jaarlijks benodigde middelen voor onderhoud en vervanging op basis van normatieve cyclusbedragen uitgesplitst naar onderhoudsgroep.

5.1 Berekenende onderhoudskosten: exploitatie

Voor elke productgroep is op basis van kostenkengetallen een berekening gemaakt van de middelen die nodig zijn. In de tabellen in dit hoofdstuk wordt hieraan gerefereerd door *benodigde onderhoudskosten*. De kengetallen zijn gebaseerd op maatregelpakketten en afgestemd met de beheerders en de buitendienst van de gemeente Deurne. Hiermee zijn de landelijke gemiddelde kostenkengetallen getoetst met de praktijksituatie in Deurne in relatie tot specifieke aanbestedingen, contractsituaties en overige bijzonderheden. In de berekenende onderhoudskosten is ook rekening gehouden met de beleidsuitgangspunten, zoals benoemd in hoofdstuk 2. In de hoofdstukken 6 tot en met 14 (deel 2 van dit rapport) zijn deze bedragen per productgroep uitgewerkt en toegelicht.

Voor straatreiniging en gladheidbestrijding zijn de onderhoudskosten gelijkgesteld aan de beschikbare middelen; gebaseerd op de praktijkervaringen van de gemeente. Om deze reden sluit het eindtotaal onderhoud in figuur 5-1 niet aan op het eindtotaal onderhoud in figuur 5-2. Ze vallen binnen een normale range van deze kosten voor een gemeente van de omvang van Deurne. Figuur 5-2 geeft een overzicht van deze berekenende onderhoudskosten per domein.

Domein	Dagelijks onderhoud		Groot onderhoud	Totaal onderhoud
Groen	€	760.147	€ 84.461	€ 844.608
Bomen	€	499.304	€ 55.478	€ 554.782
Hondenvoorzieningen	€	5.680	€ 51.124	€ 56.805
Civiele kunstwerken	€	48.024	€ 72.105	€ 120.129
OVL	€	43.564	€ 392.078	€ 435.642
Spelen	€	90.921	€ 19.320	€ 110.241
Verharding	€	262.046	€ 2.968.680	€ 3.230.726
Verkeer	€	24.053	€ 216.473	€ 240.526
Parkeren	€	6.075	€ 54.675	€ 60.750
Water	€	16.416	€ 106.227	€ 122.643
Reiniging	€	330.331	-	€ 330.331
Gladheidbestrijding	€	67.882	-	€ 67.882
Begraafplaatsen	€	62.190	-	€ 62.190
Eindtotaal	€	2.216.634	€ 4.020.622	€ 6.237.255

Figuur 5-2 Benodigde jaarlijkse onderhoudskosten uitgesplitst naar onderhoudsgroep

5.2 Vervangingsinvesteringen

Met theoretische cyclische kengetallen rekenen we voor het beheerareaal openbare ruimte een gemiddeld benodigd vervangingsbudget door. Dit zijn gemiddelde vervangingsopgaven gekoppeld aan het te beheren areaal. De onderstaande bedragen gaan uit van een openbare ruimte die op dit moment geen vervangingsachterstand heeft en aan het beoogde kwaliteitsniveau voldoet. Het is namelijk niet duidelijk wat de aanlegjaren zijn en/of de technische conditie om nauwkeurig een vervangingsprogramma in beeld te hebben. Met uitzondering van de onderdelen openbare verlichting en parkeerautomaten en speelvoorzieningen zoals genoemd in paragraaf 3.2.

Domein	Vervangingskosten	
Groen	€	162.794
Bomen	€	439.860
Hondenvoorzieningen	€	2.176
Civiele kunstwerken	€	128.143
OVL	€	377.160
Spelen	€	158.775
Verharding	€	3.113.756
Verkeer	€	55.826
Parkeren	€	11.875
Water	€	10.767
Eindtotaal	€	4.461.131

Figuur 5-3 benodigde jaarlijkse vervangingskosten uitgesplitst naar onderhoudsgroep

Noemenswaardig is de (afgerond) € 3,1 miljoen aan benodigd vervangingsbudget voor verharding binnen Deurne. Het huidige kwaliteitskader voor het onderhoud is dat D-kwaliteit niet mag voorkomen en dat de huidige D-kwaliteit binnen 4 jaar wordt opgeheven. In de onderhoudsstrategie voor asfalt wordt uitgegaan van deklaagvervangingen en geen tussentijdse maatregelen. In een periode van 60 jaar vinden er op 4 momenten groot onderhoud c.q. vervanging plaats. Zijn deze onderhoudsmaatregelen levensduur verlengend (denk aan vervanging van elementenverharding), of een rehabilitatie¹ van asfalt -en elementenverharding dan spreken we conform het BBV (zie paragraaf 5.5) van noodzakelijke activering van investeringskredieten. Aangezien er geen actueel vervangingsprogramma wegen bestaat is bovenstaand gebaseerd op een gemiddelde jaarlijkse vervangingsbehoefte gerelateerd aan een cyclus van 60 jaar.

¹ Rehabilitatie is de zwaarste maatregel die in de praktijk kan worden uitgevoerd. Voor rehabilitatie kan ook reconstructie worden gelezen. Bij rehabilitatie wordt de bestaande verhardingsconstructie (verharding en fundering) verwijderd en opnieuw aangebracht. Een rehabilitatie is dan ook de laatste stap in een onderhoudscyclus. Na een rehabilitatie heeft men immers weer met een nieuwe constructie te maken

5.3 Samenvattend: de berekende kosten versus de beschikbare budgetten

Wanneer we het areaal van de gemeente Deurne grotendeels op een C-kwaliteitsniveau en voor verlichting en groen in het centrum op een B-kwaliteitsniveau doorrekenen komen we met het huidige budget op een tekort van € 1.576 miljoen. Op een totaalbudget van € 4.661 miljoen is dit ruim 34%. Dit tekort zien we met name terug op het onderdeel groen, civiele kunstwerken, verharding, verkeer en openbare verlichting. Ook op overige onderhoudsgroepen zien we verschillende tekorten in vergelijking met de beschikbare middelen.

Domein	Benodigde uitvoeringskosten (KKG)		Beschikbare middelen (ex vat)		verschil	%
Groen	€	844.608	€	837.106	€ -7.501	-1%
Bomen	€	554.782	€	396.151	€ -158.631	-40%
Hondenvoorzieningen	€	56.805	€	56.805	€ 0	0%
Civiele kunstwerken	€	120.129	€	10.000	€ -110.129	-1101%
OVL	€	435.642	€	249.383	€ -186.259	-75%
Spelen	€	110.241	€	95.344	€ -14.897	-16%
Verharding	€	3.230.726	€	2.253.495	€ -977.231	-43%
Verkeer	€	240.526	€	138.785	€ -101.741	-73%
Parkeren	€	60.750	€	68.531	€ 7.781	11%
Water	€	122.643	€	95.058	€ -27.585	-29%
Reiniging	€	330.331	€	330.331	€ 0	0%
Gladheidbestrijding	€	67.882	€	67.882	€ 0	0%
Begraafplaatsen	€	62.190	€	62.190	€ 0	0%
Eindtotaal	€	6.237.255	€	4.661.062	€ -1.576.194	-34%

Figuur 5-4 Benodigde jaarlijkse onderhoudskosten versus beschikbare middelen

Domein	Vervangingskosten		Beschikbare middelen		Verschil
Groen	€	162.794	€	-	€ -162.794
Bomen	€	439.860	€	-	€ -439.860
Hondenvoorzieningen	€	2.176	€	-	€ -2.176
Civiele kunstwerken	€	128.143	€	-	€ -128.143
OVL	€	377.160	€	-	€ -377.160
Spelen	€	158.775	€	-	€ -158.775
Verharding	€	3.113.756	€	-	€ -3.113.756
Verkeer	€	55.826	€	-	€ -55.826
Parkeren	€	11.875	€	-	€ -11.875
Water	€	10.767	€	-	€ -10.767
Eindtotaal	€	4.461.131	€	-	€ -4.461.131

Figuur 5-5 Benodigde jaarlijkse vervangingskosten versus beschikbare middelen

De beschikbare middelen voor vervanging is in deze rapportage op nihil gezet. Dit met als reden dat er enerzijds ook weinig tot geen vervangingsbudget (levensduur verlengende maatregelen) is. Voor

het kleine deel vervanging dat wel gedaan wordt op onderdelen is dit niet als zodanig gelabeld. Of wel oorspronkelijk gelabeld (voorziening onderhoud & vervanging laanbomen) maar in de loop van de tijd niet meer is waar te maken. Dit deel van het budget maakt onderdeel uit van de voorziening en exploitatiebudgetten.

5.4 Financieringsstrategie

We constateerden in de vorige paragraaf dat er jaarlijks € 6,2 miljoen te weinig is voor het onderhoud (€ 1,6 miljoen) en vervangen (€ 4,4 miljoen) van de openbare ruimte. In deze paragraaf lichten we kort de huidige financieringsstrategie van Deurne toe. Vervolgens geven we een introductie op het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) en wat de gevolgen hiervan zijn voor Deurne. Deze paragraaf sluit af met een advies over de financieringsstrategie.

Huidige financieringsstrategie

Op dit moment kiest de gemeente Deurne voor een financieringsstrategie waarbij op grote schaal met voorzieningen gewerkt wordt met vaste jaarlijkse dotaties gebaseerd op enkele sectorale beheerplannen. Via de voorzieningen worden zowel dagelijks/planmatig, groot onderhoud en vervangingen gefinancierd. Deze huidige manier van financieren is niet conform het BBV. In figuur 5-6 is de huidige manier van financieren geïllustreerd.

Figuur 5-6 Overzicht van dekking onderhoudsvormen binnen huidige financieringsstrategie

Het doel en de regels van het BBV

Het doel van het BBV is om meer transparantie rondom het besluitvormingsproces rond de begroting en verantwoording te krijgen en daarmee een grotere betrokkenheid van alle belanghebbenden. Er wordt daarom gestreefd naar een betere vergelijkbaarheid van kosten en beleidsresultaten. Investerings met een maatschappelijk nut moeten daarom worden geactiveerd en over de verwachte levensduur worden afgeschreven.

Volgens het BBV is er een strikt onderscheid tussen 'onderhoud' en 'investeringen'. *Onderhoud* (dagelijks en groot onderhoud) is bedoeld om gedurende de gehele levensduur van een

kapitaalgoed de gevraagde prestaties te leveren. *Investerings* zijn gericht op het vervangen van de kapitaalgoederen aan het einde van de levensduur, of op levensduurverlengende of kwaliteitsverbeterende maatregelen. De regels van het BBV schrijven voor dat alle investeringen moeten worden geactiveerd. Dat wil zeggen dat de investering in een kapitaalgoed op de balans van de gemeentebegroting wordt bijgeschreven en via de systematiek van afschrijving jaar voor jaar worden afgeschreven.

Nieuwe financieringsstrategie

Voor de omschrijving van de nieuwe financieringsstrategie zullen we verder ingaan op het domein verharding. Dit doen we om twee redenen. Ten eerste bestaat het budget voor de openbare ruimte voor 49% uit verharding. Uit de vergelijking in paragraaf 4.3 is gebleken dat in Deurne het grootste deel van het budget naar verharding gaat. Ook blijkt uit de benchmark met andere gemeenten dat Deurne het grootste onderhoudsbudget voor verharding heeft met hierbij de kanttekening dat dit een relatie heeft met de financieringswijze. Ten tweede is voor het domein verharding het effect van levensduur en niet-levensduurverlengende maatregelen goed zichtbaar in relatie tot de BBV-voorschriften.

De benodigde jaarlijkse onderhoudskosten voor het domein verharding zijn in paragraaf 5.1 opgesplitst naar dagelijks onderhoud en groot onderhoud. Een deel van de maatregelen waarmee de kosten voor groot onderhoud berekend zijn, zijn levensduurverlengende of kwaliteitsverbeterende maatregelen. Conform het BBV is dit dus geen groot onderhoud, maar een investering. Een deel van het groot onderhoud dient daarom via het investeringsplan gefinancierd te worden, en niet vanuit de voorziening.

Figuur 5-7: Overzicht van dekking onderhoudsvormen binnen nieuwe financieringsstrategie

De onderstaande figuren geven de verschuiving weer in de berekende onderhouds- en vervangingskosten indien er sprake is van levensduur verlengende maatregelen. Met andere

woorden, indien we de regels van het BBV toepassen komen we tot de verdeling zoals staat omschreven in figuur 5-9 en 5-10.

Dagelijks onderhoud	Groot onderhoud	Vervanging & rehabilitatie	Totaal
€ 262.046	€ 2.968.680	€ 3.113.756	€ 6.344.482

Figuur 5-8 Jaarlijkse kosten verhardingen zoals omschreven in paragraaf 5.1

Dagelijks onderhoud	Groot onderhoud		Vervanging & rehabilitatie	Totaal
	Voorziening	Investering		
€ 262.046	€ 1.094.055	€ 1.874.625	€ 3.113.756	€ 6.344.482

Figuur 5-9 Jaarlijkse kosten verhardingen met uitsplitsing groot onderhoud

In figuur 5-9 is een uitsplitsing gemaakt voor Groot Onderhoud. De groot onderhoudsmaatregelen bestaat namelijk uit zowel levensduur verlengend als niet levensduur verlengend onderhoud. De investering binnen Groot Onderhoud van 1.874.625 (als onderdeel van het genoemde bedrag Groot Onderhoud 2.968.680 in figuur 5-8) valt in de eerste categorie en dient conform BBV geactiveerd te worden. Het betreft hier bijvoorbeeld het vervangen van elementenverharding en asfaltvervanging inclusief onderlaag.

Dagelijks onderhoud	Groot onderhoud	Vervanging & rehabilitatie	Totaal
€ 262.046	€ 1.094.055	€ 4.988.381	€ 6.344.482

Figuur 5-10 Jaarlijkse kosten verhardingen conform BBV

Het deel van het groot onderhoud met een levensverlengend karakter dient geactiveerd te worden evenals de vervangingen. Om deze reden is het bedrag dat gemoeid is met *investeringen* in figuur 5-9 toegevoegd aan de *vervanging & rehabilitatie* in figuur 5-10. Zo ontstaat er een significant verschil (zie figuur 5-11) tussen het bedrag dat jaarlijks nodig is voor de uitvoering van onderhoudsmaatregelen zónder levensduurverlengend karakter in relatie tot de jaarlijks beschikbare dotatie in de voorziening wegen.

Beschikbare middelen verharding (circa € 2 miljoen voorziening)	€ 2.253.495
Onderhoudskosten niet levensduurverlengend Groot Onderhoud en dagelijks onderhoud	€ 1.356.101
Verschil	€ 897.395

Figuur 5-11 Afname benodigde middelen exploitatiebegroting (huidige voorziening)

Advies financieringsstrategie

Het effect van bovenstaand is dat de voorziening wegen gehalveerd kan worden als we dit beschouwen in de lijn met het BBV. Niet-levensduur verlengende maatregelen (onderhoudskosten verharding € 1.356.101) kunnen namelijk gefinancierd blijven worden uit de exploitatie. Het gebruik van een voorziening hiervoor is ons inziens niet strikt noodzakelijk maar dat is een financiële beleidskeuze van de gemeente. Dit betekent dat de vrijgespeelde structurele financiële ruimte (€ 897.395) in de exploitatie gebruikt kan worden voor 2 doeleinden, namelijk het dekken van de hogere onderhoudskosten voor groen, civiele kunstwerken, openbare verlichting en reiniging. In figuur 5-12 zie je nu een ruim positief resultaat bij dagelijks en groot onderhoud.

Figuur 15-4 in bijlage 3, laat via een uitgebreide tabel zien dat de 'vrijgespeelde' ruimte vanuit de voorziening wegen ingezet kan worden om de hogere onderhoudskosten voor de overige domeinen waaronder groen, reiniging en openbare verlichting te dekken.

	Benodigd	Beschikbaar	Verschil
Dagelijks en groot onderhoud	€ 4.362.630	€ 4.661.062	€ 298.431

Figuur 5-12 Jaarlijks benodigde en beschikbare middelen op basis van het BBV¹

Het is ook mogelijk om de vrijgespeelde structurele financiële ruimte te gebruiken voor het dekken van de kapitaalslasten voor de investeringen die nodig zijn voor levensduurverlengende maatregelen en vervanging en rehabilitatie. Met een jaarlijkse dotatie van € 897.394 in relatie tot de jaarlijkse kapitaalslasten van de genoemde investeringen in figuur 5-13 kun je zonder aanvullende dotaties te doen ongeveer 3 jaar de kapitaalslasten dekken. Uiteindelijk is de totale financieringsbehoefte om de basis op orde te hebben voor alle assets groter dan de beschikbare middelen als de gemeente ervoor kiest zowel voor onderhoud als vervanging de beschikbare middelen gelijk te stellen met de berekende benodigde middelen in dit rapport.

¹ Gedetailleerde tabellen van de nieuwe situatie zijn terug te vinden in bijlage 3: Onderhoud en vervanging BBV

Domein	Vervangingskosten		Beschikbare middelen	Verschil
Groen	€	162.794	€ -	€ -162.794
Bomen	€	439.860	€ -	€ -439.860
Hondenvoorzieningen	€	2.176	€ -	€ -2.176
Civiele kunstwerken	€	128.143	€ -	€ -128.143
OVL	€	377.160	€ -	€ -377.160
Spelen	€	158.775	€ -	€ -158.775
Verharding	€	4.968.627	€ -	€ -4.968.627
Verkeer	€	55.826	€ -	€ -55.826
Parkeren	€	11.875	€ -	€ -11.875
Water	€	10.767	€ -	€ -10.767
Eindtotaal	€	6.316.002	€ -	€ -6.316.002

Figuur 5-13 Totaaloverzicht jaarlijkse cyclische vervangingskosten (investeringen) op basis van het BBV

Zoals eerder in de rapportage vermeld dient u de vervangingsbehoefte in tabel 5-13 te interpreteren als een jaarlijks structurele vervanging van de delen van de openbare ruimte gebaseerd op cyclusbedragen zonder inachtneming van vervangingsachterstanden. Een mooi voorbeeld hierbij is het onderdeel verkeer en parkeren waarbij een structurele vervangingsbehoefte berekend is van afgerond € 68.000 per jaar. In deel 2 binnen dit onderdeel kunt u lezen dat al wel bekend is dat de parkeerautomaten in binnen een 4-jaarlijks programma volledig vervangen moeten worden. Kosten € 210.000 over 4 jaar. Ook weten we bijvoorbeeld dat de pollers in 2030 vervangen dienen te worden waarbij de kosten op € 50.000 worden geschat. Uiteindelijk laat tabel 5-13 dus een gemiddelde vervang investering zien hetgeen vertaald moet worden naar een actueel vervangingsprogramma.

De jaarlijkse toename in kapitaallasten benodigd om de jaarlijkse cyclische vervangingen te financieren zijn weergegeven in het figuur 5-14. Hieruit blijkt dat na drie jaar de vrijgespeelde financiële ruimte volledig gebruikt is.

Domein	Vervangingskosten / Krediet per jaar	Rente	Looptijd / afschrijvingstermijn	Kapitaallasten ann.
Groen	€ 162.794,00	1,50%	20	€ -9.482,06
Bomen	€ 439.860,00	1,50%	20	€ -25.619,97
Hondenvoorzieningen	€ 2.176,00	1,50%	20	€ -126,74
Civiele kunstwerken	€ 128.143,00	1,50%	40	€ -4.283,45
OVL	€ 377.160,00	1,50%	20	€ -21.967,96
Spelen	€ 158.775,00	1,50%	25	€ -7.663,03
Verharding	€ 4.968.627,00	1,50%	25	€ -239.803,10
Verkeer	€ 67.701,00	1,50%	20	€ -3.943,29
Water	€ 10.767,00	1,50%	30	€ -448,33
	€ 6.316.003,00			€ -313.337,93

Figuur 5-14 Jaarlijkse kapitaallasten benodigd voor jaarlijkse cyclische investeringen

DEEL 2

INFORMATIE PER PRODUCTGROEP

Groen en Bomen

Spelen

Straatmeubilair

Wegen

Verkeer

Civiele Kunstwerken

Openbare Verlichting

Watergangen

Reiniging

Inleiding DEEL 2

In deel twee van dit rapport wordt de informatie per onderhoudsgroep in meer detail besproken. Ieder hoofdstuk is volgens dezelfde structuur vormgegeven:

- Areaal: Wat beheert Deurne per onderhoudsgroep?
- Kaders en uitgangspunten: Wettelijke- en beleidskaders, kwaliteitsambities en kwaliteit, leeftijd en levensduur.
- Financiën
- Risico's en knelpunten

Met betrekking tot de levensduur wordt in ieder hoofdstuk gerefereerd aan de theoretische levensduur, ook wel de technische levensduur genoemd. Dit betreft de tijd tussen de aanleg of plaatsing van een object in de openbare ruimte en het moment waarop vervanging noodzakelijk is. Dit staat los van de afschrijving van een object in de openbare ruimte. Voor berekening van de kapitaallasten in paragraaf 5.4 zijn de afschrijvingstermijnen uit de verordening van Deurne gebruikt. Voor het berekenen van de cyclische vervangingskosten zijn de theoretische levensduren gebruikt.

6. Groen en Bomen

6.1 Areaal

In totaal bestaat het groenareaal uit bijna 1,3 miljoen vierkante meter. Het grootste deel bestaat met ruim 800.000 m² uit gazon. Daarnaast vormen de bermen, de bosplantsoenen en de heesters een belangrijk deel van het groen in de gemeente Deurne. Verder heeft de gemeente in totaal ruim 38.000 bomen in beheer, waarvan grofweg 2/3 buiten de bebouwde kom en 1/3 binnen de bebouwde kom staat.

Groencategorie	m ²
Bermen	206.614
Gazon	813.452
Hondenuitlaatterreinen	25.802
Houtwal	25.782
Bosplantsoen	74.674
Bodembedekers	8.768
Gesloten heesters	91.435
Opgaande heesters	15.886
Struikrozen	1.137
Vaste planten	13.462
Eindtotaal	1.277.012

Standplaats	st.
Bomen binnen BK	11.342
Bomen buiten BK	26.973
Eindotaal	38.315

Figuur 6-1 Areaal groen

6.2 Kaders en uitgangspunten

Kaders

De volgende wettelijke kaders zijn van belang voor het beheer van het areaal groen in Deurne:

- Burgerlijk Wetboek: hierin is de zorgplicht van de gemeente met betrekking tot de openbare ruimte formeel in vastgelegd.
- Wet Milieubeheer: hierin is vastgelegd dat een ieder in Nederland voldoende zorg voor het milieu in acht moet nemen. Voor het groenbeheer betekent dit dat de gemeente Deurne vanuit haar zorgplicht moet voorkomen dat er nadelige gevolgen optreden als gevolg van het beheer en onderhoud dat zij aan het openbare groen laat uitvoeren.
- Wet natuurbescherming: Beschermde Nederlandse natuurgebieden en planten- en diersoorten. De wet natuurbescherming vervangt de Flora- en Faunawet, de Boswet en de Natuurbeschermingswet.

- Juridisch kader ziekten en plagen: het openbare groen wordt geconfronteerd met diverse ziekten en plagen. Voor soorten op de Unie-lijst geldt een uitroeiingsplicht. Deurne kent meer exoten die niet op deze lijst staan maar wel beheerst dienen te worden, zoals de eikenprocessierups.

Naast de wettelijke kaders zijn de volgende beleidskaders relevant voor het beheer van het areaal groen in Deurne:

- Bomenbeheer en -vervangingsplan 2017: In dit plan staan kaders omschreven voor:
 - De opstelling van het uitvoeringsplan voor de vervanging van bomen. Hierin wordt de relatie gelegd met het GRP en het wegenbeheerplan;
 - De aanleg van nieuwe bomen;
 - De vastlegging van het bomenbeheer;
 - De financiële onderbouwing van het boombeheer.
- Gemeentelijk Rioleringsplan 2019-2023 (GRP): Het periodiek opstellen van dit plan is tot de komst van de Omgevingswet een wettelijke verplichting. Onder andere door de aanleg van meer groenvoorzieningen kunnen de gevolgen van extreme regenval en langdurige droogte beter opgevangen worden. In het GRP wordt vooruitgekeken naar 2030 vanuit het perspectief van de overheid en de burger. In deze vooruitzichten worden wijken genoemd die in 2030 heringericht zullen zijn en in meer groen zullen voorzien. De projecten gekoppeld aan deze herinrichtingen zijn verder niet toegelicht in het GRP.
- Integraal oplossingskader Wortelopdruk: omdat wortelopdruk een veelvoorkomend probleem is in Deurne is er een kader opgesteld om met maatwerk tot oplossingen te komen.

Uitgangspunten

Deurne Doet 't

De gemeente Deurne werkt intensief samen met de uitvoeringsorganisatie Deurne Doet 't (DDT). Deze organisatie is een samenwerking tussen een commerciële onderhoudsaannemer, de sociale werkvoorziening Senzer en de buitendienst van Deurne. Het oorspronkelijke doel bij de oprichting is om het onderhoud effectiever uit te kunnen voeren.

Kwaliteitsambitie

Deurne heeft de ambitie om het groen in de openbare ruimte grotendeels op C-niveau te beheren. Enkel voor het centrum van Deurne is hiervoor een uitzondering. Hier ambieert Deurne het groenareaal op B-niveau te onderhouden.

Leeftijd en levensduur

Over de leeftijd van het groenareaal in Deurne is weinig bekend. Aanlegjaren zijn niet vastgelegd. Voor groen zijn de volgende theoretische levensduren aangenomen als basis voor de berekende gemiddelde vervangingskosten.

Beheertype	Levensduur
Gras	40 jaar
Bosplantsoen	25 jaar
Hagen	30 jaar
Heesters	25 jaar
Struikrozen	25 jaar
Vaste planten	25 jaar
Heide	40 jaar
Verharding is het groen	50 jaar
Bomen in groen	60 jaar
Bomen in verharding	40 jaar

Figuur 6-2 Theoretische levensduur areaal groen

6.3 Financiën

Jaarlijkse onderhouds- en vervangingskosten

De totaal berekende jaarlijkse kosten voor dagelijks en groot onderhoud zijn gezamenlijk bijna € 1,4 miljoen. Voor vervanging is jaarlijks € 600.000 nodig.

Object	Onderhoud	Vervanging	Totaal
Bomen buiten bebouwde kom	€ 382.256	€ 269.730	€ 651.986
Bomen binnen bebouwde kom	€ 172.526	€ 170.130	€ 342.656
bosplantsoen	€ 45.555	€ 15.068	€ 60.624
Gazon	€ 350.585	€ 35.080	€ 385.665
Hagen	€ 60.902	€ 14.968	€ 75.869
Heesters	€ 260.792	€ 68.582	€ 329.374
struikrozen	€ 3.863	€ 682	€ 4.546
vaste planten	€ 69.822	€ 6.993	€ 76.815
Bosjes	€ 20.000	-	€ 20.000
Banken en Picknickbanken	€ 7.856	€ 12.443	€ 20.298
Afvalbak	€ 64	€ 68	€ 131
Bermen binnen	€ 24.232	€ 8.910	€ 33.142
Bloembak	€ 938	-	€ 938
Totaal	€ 1.399.390	€ 602.654	€ 2.002.044

Figuur 6-3 Theoretische berekening onderhoudskosten en vervangingskosten groen

In het bovenstaande overzicht is aan de hand van kostenkengetallen bepaald wat de jaarlijkse onderhouds- en vervangingskosten zijn. Enkel voor bosjes, waarvan het areaal niet goed in beeld is, is een bedrag van € 20.000 opgenomen in overleg met de groenbeheerder van Deurne.

6.4 Risico's en knelpunten

- De beheerdata is door capaciteitsgebrek niet bijgehouden op groengebied. Hierdoor is het onvoldoende mogelijk om specifieke onderhoudsopgaven goed in beeld te krijgen.
- Naast reguliere inboet (dode planten vervangen in een bestaand groenvak) wordt er niet of nauwelijks groen vervangen. In enkele gevallen projectmatig omdat 'meegelift' kan worden met een project. De vervangingsopgave groen en bomen dient te worden geactiveerd conform de BBV (Besluit Begroting en Verantwoording Gemeenten en Provincies) indien deze in een later stadium in beeld gebracht gaan worden. De vervangingsopgave in deze rapportage is gebaseerd op theoretische landelijke kengetallen gebaseerd op een percentage van het totale areaal groen. Dit geeft dus een gemiddeld beeld echter dient er een specifiek omvormingsplan groen opgesteld te worden om de vitaliteit, uitstraling en beheersbaarheid in de toekomst te garanderen.

- Begraafplaatsen worden momenteel door vrijwilligers onderhouden. Als zij wegvallen zullen de beheerkosten significant stijgen.

7. Spelen

7.1 Areaal

De gemeente Deurne heeft ongeveer 400 speelvoorzieningen verdeeld over 98 speelplekken. Het merendeel van de voorzieningen zijn speeltoestellen. De resterende voorzieningen zijn sporttoestellen en veiligheidsobjecten.

Speelvoorzieningen	st.
Objecten t.b.v. veiligheid kinderen	21
Speeltoestellen	287
Sporttoestellen	87
Eindtotaal	395

Figuur 7-1 Areaal speelvoorzieningen

De speelplekken in Deurne hebben in totaal bijna 8.500 m² aan ondergrond, waarvan het overgrote deel bestaat uit ondergrond zand. De overige ondergronden bestaan uit asfalt, betontegels en kunststof.

Speelondergrond	m ²
Ondergrond asfalt	885
Ondergrond betontegels	826
Valondergronden kunststof	325
Valondergronden zand	6.411
Eindtotaal	8.446

Figuur 7-2 Areaal speelondergrond

7.2 Kaders en uitgangspunten

Kaders

De volgende wettelijke kaders en beleidsuitgangspunten zijn van belang voor het beheer van het domein spelen in Deurne:

- Warenbesluit attractie en speeltoestellen: speel- en attractietoestellen moeten voldoen aan de veiligheidseisen van het Warenwetbesluit attractie- en speeltoestellen (WAS). Er mogen alleen speel- en attractietoestellen in de openbare ruimte staan die een certificaat van goedkeuring hebben. Het toestel dient jaarlijks gekeurd te worden door een aangewezen keuringsinstelling. Hiervan wordt een logboek bijgehouden met de keurings- of onderzoeksgegevens en informatie over onderhoud en ongevallen.
- Speelruimtebeleidsplan: Dit document heeft als doel om op basis van leeftijdsklassen de juiste speelvoorzieningen binnen een bepaalde straal aanwezig te laten zijn. Sinds 2015 vindt uitbreiding van het aantal speellocaties enkel plaats bij burgerinitiatieven, tenzij het om een uitbreidingslocatie gaat. In dat geval worden nieuwe speellocaties gefinancierd uit het project.

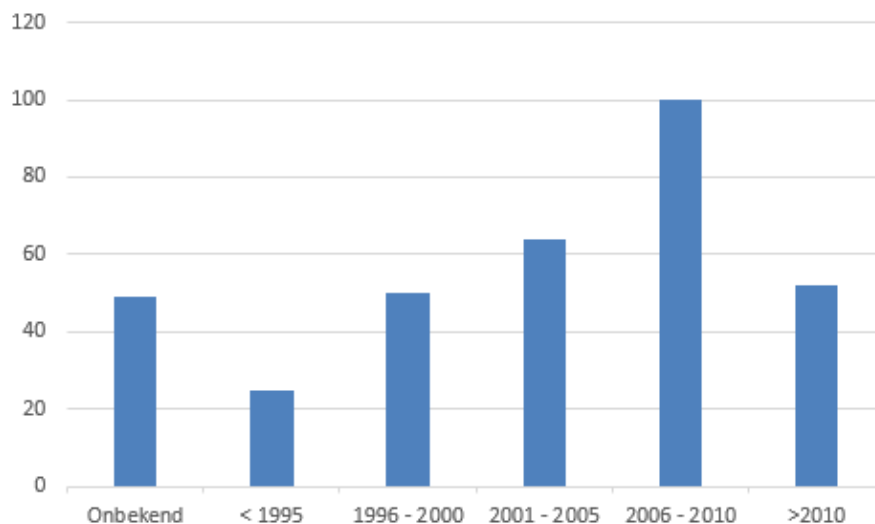
Uitgangspunten

Kwaliteitsambitie

Deurne heeft de ambitie om het areaal spelen in de openbare ruimte op B-niveau te beheren. Ieder kwartaal wordt door Deurne Doet 't geïnspecteerd. Eenmaal per jaar wordt een externe partij ingeschakeld voor de inspectie van het areaal spelen.

Leeftijd en levensduur

Van 86 procent van de speeltoestellen is het aanlegjaar bekend. De aanlegjaren van speeltoestellen zijn weergegeven in figuur 7-3. De speeltoestellen in Deurne hebben een theoretische levensduur van 25 jaar. Deze levensduur wordt enkel bepaald vanuit een technische benadering. Andere thema's zoals gezondheid en plezier in de openbare ruimte worden hier niet in meegenomen. Van 25 (7%) speeltoestellen is de theoretische levensduur gepasseerd. 19 van deze toestellen zijn voetbaldoelen, waarvan er 15 van hout zijn. De andere vier zijn van metaal.

Figuur 7-3 Aanlegjaren speeltoestellen

7.3 Financiën

Jaarlijkse onderhouds- en vervangingskosten

De totaal berekende jaarlijkse kosten voor dagelijks en groot onderhoud zijn gezamenlijk ruim € 110.000. Voor vervanging is jaarlijks € 160.000 nodig.

Object	Onderhoud	Vervanging	Totaal
objecten t.b.v. veiligheid kinderen	€ 1.662	€ 630	€ 2.292
Speelondergronden	€ 19.320	€ 63.345	€ 82.665
speelplekken	€ -		€ -
speeltoestellen	€ 78.356	€ 86.100	€ 164.456
sporttoestellen	€ 10.903	€ 8.700	€ 19.603
Totaal	€ 110.241	€ 158.775	€ 269.016

Figuur 7-4 Theoretische berekening onderhoudskosten en vervangingskosten spelen

Op basis van de beschikbare informatie over de leeftijd van het areaal is de volgende vervangingsachterstand vastgesteld.

Object	Vervangingskosten
Sporttoestellen	€ 38.000
Speeltoestellen	€ 36.000
Totaal	€ 74.000

Figuur 7-5 Vervangingsachterstand spelen

De bovenstaande bedragen zijn gebaseerd op de levensduur zoals omschreven in paragraaf 7.3 en de vervangingskostenkengetallen voor sporttoestellen (€ 2.000 per stuk) en speeltoestellen. (Gemiddeld € 6.000 per stuk).

7.4 Risico's en knelpunten

- Het beheer van de speelvoorzieningen in Deurne wordt uitsluitend technisch benaderd. Zolang een toestel niet technisch is afgeschreven wordt deze over het algemeen niet vervangen. Een stalen of ijzeren constructie kan behoorlijk lang meegaan. Het verouderde beleidsplan geeft hierin geen ambitieuze kaders. De vraag mag wat ons betreft gesteld worden of het speelaanbod nog wel aansluit bij de behoeften van de kinderen.

8. Straatmeubilair

8.1 Areaal

In Deurne staan zo'n 300 stuks straatmeubilair. Ruim 200 hiervan zijn zitbanken. Verder staan er ook een aantal picknickbanken en afvalbanken en een watertappunt.

Type meubilair	st.
Afvalbak vuilnis	4
Afvalbak honden	63
Picknicktafel	23
Zitbank	214
Tappunt	1
Eindtotaal	305

Figuur 8-1 Areaal straatmeubilair

8.2 Kaders en uitgangspunten

Over de leeftijd van het straatmeubilair in Deurne is weinig bekend. Aanlegjaren zijn niet vastgelegd. Voor straatmeubilair zijn de volgende theoretische levensduren aangenomen. Dit zijn de levensduren die gebruikt zijn om de cyclische vervangingskosten te berekenen.

Beheertype	Levensduur
Afvalbakken	20 jaar
Banken en picknicktafels	10 jaar

Figuur 8-2 Theoretische levensduur areaal straatmeubilair

8.3 Financiën

De berekening van de theoretische onderhouds- en vervangingskosten voor het domein straatmeubilair zijn opgenomen onder groen.

8.4 Risico's en knelpunten

- Van het straatmeubilair is niet bekend wat de aanlegjaren zijn bekend en wordt zodoende niet in dit rapport vermeld. Investerings in straatmeubilair worden niet geactiveerd en er is daarom geen afschrijvingstermijn bepaald. Er is geen onderscheid gemaakt in de theoretische levensduur van afvalbakken binnen en buiten het centrum.
- Voor de brandkranen in Deurne, waarvoor de gemeente een zorgplicht heeft, zijn geen inspectieregels omschreven. De zorg voor brandkranen is niet goed geborgd in de organisatie.

9. Wegen

9.1 Areaal

Het totale areaal van wegen is bijna 3,5 miljoen vierkante meter inclusief half- en onverharde wegen. Hiervan bestaat ruim 1,4 miljoen (41%) uit elementenverharding en ruim 1,4 (41%) miljoen uit asfaltverharding. Hiernaast is er een kleine half miljoen vierkante (14%) meter half- en onverhard en ruim 140.000 (4%) vierkante meter betonverharding.

De onderstaande overzichten geven een overzicht van het areaal wegen uitgesplitst naar binnen en buiten de bebouwde kom.

Wegtype	Asfalt	Beton	Elementen	Half/onverhard	Totaal
Binnen bebouwde kom	548.808	28.318	1.252.687	47.787	1.877.599
Buiten bebouwde kom	874.728	114.057	164.111	432.356	1.585.252
Eindtotaal	1.423.536	142.375	1.416.798	480.143	3.462.852

Figuur 9-1 Areaal wegen

Wegtype	Asfalt	Beton	Elementen	Half/onverhard	Totaal
Zwaar belaste weg	231.842	5.633	85.856	1.243	324.574
Gemiddeld belaste weg	27.878	637	15.632	574	44.721
Licht belaste weg	68.402	3.230	30.623	35.871	138.126
Weg in woongebied	154.302	1.566	589.325	7.872	753.065
Weg in verblijfsgebied	11.272	680	477.185	2.205	491.341
Fietspad	55.112	16.572	54.067	21	125.772
Eindtotaal	548.808	28.318	1.252.687	47.787	1.877.599

Figuur 9-2 Areaal wegen binnen de bebouwde kom

Wegtype	Asfalt	Beton	Elementen	Half/onverhard	Totaal
Zwaar belaste weg	263.690	21.165	12.638	8.851	306.344
Gemiddeld belaste weg	50.639	7.069	5.061	2.208	64.978
Licht belaste weg	472.332	41.494	71.071	354.181	939.077
Weg in woongebied	5.518	1.760	41.429	5.762	54.469
Weg in verblijfsgebied	2.268	756	6.443	2.722	12.189
Fietspad	80.282	41.813	27.470	58.632	208.196
Eindtotaal	874.728	114.057	164.111	432.356	1.585.252

Figuur 9-3 Areaal wegen buiten bebouwde kom

De ondergrond in de gemeente Deurne bestaat hoofdzakelijk uit zand. Op locaties rondom de Deurnse Peel liggen enkele wegen op Veen. In totaal gaat dit om ca 3,5% van het totale areaal aan verhardingen dat een ondergrond van veen heeft, waarvan ca. 95.000 m2 asfaltverhardingen.

9.2 Kaders en uitgangspunten

Kaders

De volgende wettelijke kaders zijn van belang voor het beheer van het areaal wegen in Deurne:

- Burgerlijk Wetboek: hierin is de zorgplicht van de gemeente met betrekking tot de openbare ruimte formeel in vastgelegd.
- Wegenwet: Op basis van de Wegenwet heeft de gemeente de taak van wegbeheerder en moet daarmee zorgen dat 'de binnen haar gebied liggende wegen in goede staat verkeren' en optreden als goed huisvader. Daarbij wordt de wegbeheerder verplicht om voorzieningen regelmatig en duurzaam te onderhouden.
- Wegenverkeerswet: De Wegenverkeerswet 1994 verwacht dat de wegbeheerder streeft naar maatregelen die de veiligheid van de weggebruiker en de functionaliteit van de wegen waarborgen. De wet doet een beroep op de publiekrechtelijke zorg van de wegbeheerder voor de veiligheid van de weggebruiker, maar schrijft geen maatregelen voor. Het gaat hierbij vooral om functioneel beheer (in brede zin).

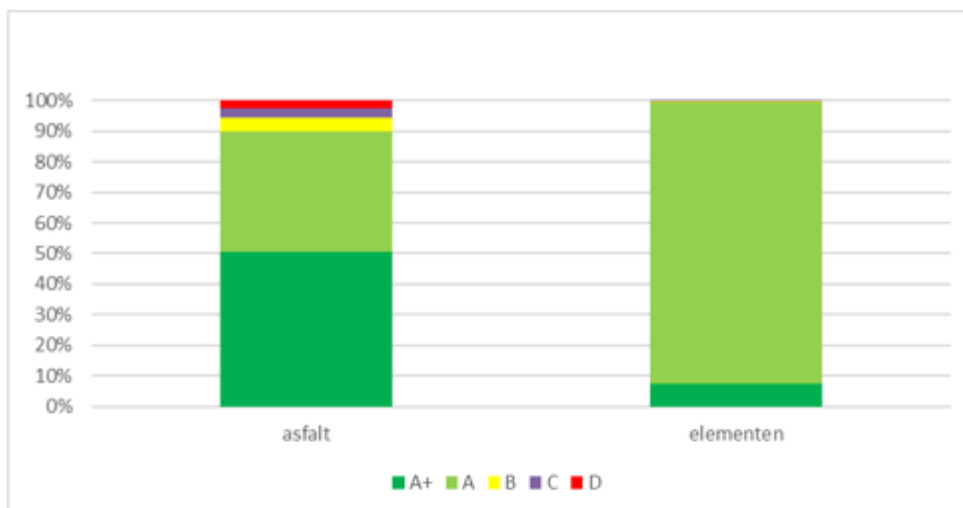
Naast de wettelijke kaders zijn de volgende beleidskaders relevant voor het beheer van het areaal groen in Deurne:

- Wegenbeheerplan: In 2016 is het wegenbeheerplan 2017-2021 vastgesteld en in 2019 heeft een evaluatie van het wegenbeheerplan 2017-2021 plaatsgevonden. Conclusie hieruit was dat het vastgestelde wegenbeheerplan nog steeds voldoet om de onderhoudsachterstand voor 2025 weg te werken.
- Integraal oplossingskader Wortelopdruk: omdat wortelopdruk een veelvoorkomend probleem is in Deurne is er een kader opgesteld om met maatwerk tot oplossingen te komen.

Uitgangspunten

Kwaliteitsambitie

Deurne heeft de ambitie om de wegen op C-niveau te beheren waarbij D kwaliteit niet mag voorkomen. Van het areaal wegen is aan de hand van weginspecties in 2021 de kwaliteit vastgelegd in Obsurv. Op basis van de vertaling van technische kwaliteit naar beeldkwaliteit is de onderstaande grafiek opgesteld.

Figuur 9-4 Kwaliteit areaal wegen

Het achterstallig onderhoud (kwaliteit D) voor asfaltverhardingen bedraagt 4.11% dat overeenkomt met ca.55.650 m²(ca 43 wegen) en voor elementverhardingen bedraagt dit 0,06 %, dat overeenkomt met ca. 750 m² op circa 25 wegen.

Leeftijd en levensduur

Over de leeftijd van het areaal wegen in Deurne is weinig bekend. Aanlegjaren zijn vastgelegd aan de hand van het laatste onderhoud en niet op basis van de aanleg van de gehele constructie

In de onderhoudsstrategie worden voor wegen de volgende theoretische levensduren aangehouden. Dit zijn de levensduren die gebruikt zijn om de cyclische vervangingskosten te berekenen.

Beheertype	Levensduur
Asfalt	60 jaar
Beton	60 jaar
Elementenverharding (rehabilitatie)	60 jaar
Elementenverharding (klinkers/tegels)	30 jaar

Figuur 9-5 Theoretische levensduur areaal wegen

9.3 Financiën

Jaarlijkse onderhouds- en vervangingskosten

De totaal berekende jaarlijkse kosten voor dagelijks en groot onderhoud zijn gezamenlijk bijna € 3,23 miljoen. Voor vervanging is jaarlijks € 3,11 miljoen nodig.

		Groot onderhoud				Totaal
		Klein onderhoud	Voorziening	Investering	Vervanging & rehabilitatie	
Asfalt	2/3	€ 46.498	€ 464.980	€ 332.948	€ 771.291	€ 1.615.717
	4	€ 22.711	€ 227.108	€ 313.625	€ 489.720	€ 1.053.164
	5	€ 6.712	€ 67.124	€ 92.696	€ 203.740	€ 370.272
	6	€ 569	€ 5.686	€ 7.853	€ 12.316	€ 26.424
	7	€ 5.687	€ 56.865	€ 78.529	€ 98.968	€ 240.048
Totaal asfalt		€ 82.176	€ 821.764	€ 825.650	€ 1.576.035	€ 3.305.625
Beton	2/3	€ 1.587	€ 15.872	€ -	€ 50.377	€ 964.926
	4	€ 2.057	€ 20.573	€ -	€ 65.297	€ 87.927
	5	€ 153	€ 1.530	€ -	€ 4.856	€ 6.539
	6	€ 66	€ 660	€ -	€ 1.837	€ 2.563
	7	€ 2.686	€ 26.857	€ -	€ 74.733	€ 104.276
Totaal beton		€ 6.549	€ 65.493	€ -	€ 197.100	€ 269.142
Elementen	2/3	€ 13.111	€ 26.221	€ 104.885	€ 134.315	€ 278.531
	4	€ 9.763	€ 8.135	€ 89.490	€ 98.371	€ 205.758
	5	€ 60.552	€ 50.460	€ 555.064	€ 725.968	€ 1.392.044
	6	€ 30.952	€ 53.199	€ 256.323	€ 256.323	€ 596.797
	7	€ 5.218	€ 8.969	€ 43.214	€ 61.056	€ 118.457
Totaal elementen		€ 119.596	€ 146.985	€ 1.048.975	€ 1.276.032	€ 2.591.588
Bermen bubeko		€ 53.724			€ 19.754	€ 73.478
Opslag veenondergrond			€ 59.814		€ 44.835	€ 104.649
Totaal		€ 262.046	€ 1.094.055	€ 1.874.625	€ 3.113.756	€ 6.344.482

Figuur 9-6 Theoretische berekening onderhoudskosten en vervangingskosten wegen

Beschikbare middelen

Kostenplaatsen	Kostensoorten Omschrijving	Vastgestelde begroting
wegen	Mutatie voorz. Wegen (dotatie voorziening)	€ 1.983.208
wegen	Uren eigen dienst	€ 150.000
wegen	Onderhoud zandwegen	€ 31.971
wegen	Onderhoud bermen	€ 88.316
	TOTAAL	€ 2.253.495

Figuur 9-7 Beschikbare middelen verharding

Het jaarlijkse budget verharding bestaat voor bijna € 2 miljoen uit de voorziening wegen. Daarnaast bevat het ruim € 31.971 voor het onderhoud van zandwegen en € 88.316 voor het onderhoud van bermen buiten de bebouwde kom. Ten slotte bevat het budget verharding € 150.000 aan uren van de eigen dienst voor de behandeling van klachten en meldingen,

wortelopdruk en het vullen van kleine gaten in het wegdek. In samenspraak met de gemeente Deurne is een aanname gedaan op het aantal productieve uren van de buitendienst.

9.4 Risico's en knelpunten

- Door ontbreken van jaar van aanleg onvoldoende zicht op vervangingsopgave
- Budget voorziening wegen wordt oneigenlijk ingezet op klein onderhoud en vervangingen.
Dit biedt wel mogelijkheden om budgetten anders in te zetten (kapitaliseren van vervangingen).

10. Verkeer en parkeren

10.1 Areaal

De ruim 8.600 verkeersborden maken het belangrijkste deel uit van het verkeersmeubilair in de gemeente Deurne. Naast de verkeersborden staan er 21 parkeerautomaten, 8 VRI's, 6 Abri's en 4 pollers in de gemeente. Onderdeel van het onderwerp verkeer en parkeren is de ruim 177.591 strekkende meter aan wegmarkeringen.

Type verkeersmeubilair	st.
Verkeersbord	8.603
Abri	6
Centrum pollers	4
Parkeerautomaten	21
VRI	8
Eindtotaal	8.642

Markeringen	m1
Markeringen	177.591

Figuur 10-1 Areaal verkeer

De 6 abri's in Deurne worden niet meegenomen in de doorrekening van het areaal. Deze worden beheerd door derden.

10.2 Kaders en uitgangspunten

Kaders

De volgende wettelijke kaders en beleidsuitgangspunten zijn van belang voor het beheer van het areaal verkeer in Deurne:

- Verkeer- en Vervoerplan Deurne (GVVP): plan uit 2010. Deurne is bezig met het opstellen en vaststellen van een vernieuwd GVVP. Dit document geldt als het overkoepelende beleid voor verkeer. Voor losse onderdelen is geen vastgesteld beleid. Het huidige GVVP heeft in het uitvoeringsprogramma geen bedragen en geen duidelijke uitvoeringsregels opgenomen. In het nieuwe GVVP moet dit wel komen.

Uitgangspunten

Kwaliteitsambitie

Voor het domein verkeer heeft Deurne geen uitzonderingen op het standaard kwaliteitsambitieniveau C. Over de kwaliteit van het domein verkeer is weinig bekend. In dit rapport is niks vastgelegd over de kwaliteit van het domein verkeer.

Leeftijd en levensduur

Van de objecten die onderdeel zijn van het domein verkeer zijn geen aanlegjaren bekend. Er is geen afschrijvingstermijn vastgesteld omdat de investeringen in verkeersmeubilair niet worden geactiveerd. Enkel van de parkeerautomaten is bekend dat zij aan het einde van hun theoretische levensduur zijn. Voor verkeer zijn de volgende theoretische levensduren aangenomen. Dit zijn de levensduren die gebruikt zijn om de cyclische vervangingskosten te berekenen.

Beheertype	Levensduur
Vervangen detectielussen	17 jaar
Meubilair en bekabeling	34 jaar
Verkeersborden	10 jaar
Palen en dragers	20 jaar
Pollers	10 jaar

Figuur 10-2 Theoretische levensduur areaal verkeer

10.3 Financiën

Object	Onderhoud benodigd	Onderhoud beschikbaar	Verschil	Vervanging Waarde
Centrum pollers	€ 18.750	€ 18.261	€ -580	€ 50.000
Parkeerautomaten	€ 42.000	€ 50.270	€ 8.020	€ 210.000
Markeringen	€ 44.398	€ 15.000	€ -29.398	
VRI's	€ 58.659	€ 26.911	€ -31.882	€ 360.000
Verkeersborden	€ 71.814	€ 31.219	€ -40.750	
Verkeersmaatregelen	€ 22.815	€ 22.929	€ -	
Spoorovergang	€ 27.430	€ 27.567	€ -	
Verkeersvoorzieningen	€ 15.009	€ 15.159	€ -	
			€ -94.590	

Figuur 10-3 Theoretische berekening onderhoudskosten en vervangingswaarde Verkeer en parkeren

Bovenstaande analyse is gebaseerd op enerzijds landelijke kostenkengetallen en anderzijds gebaseerd op de specifieke contractuele situatie van Deurne in combinatie met een aantoonbare afwijking van beleid op onderdelen.

10.4 Risico's, knelpunten en toelichting op de financiële cijfers

Centrum pollers

- In 2030 dient in het meerjareninvesteringsplan € 50.000 opgenomen te worden voor de vervanging van de 4 pollers in het centrum;
- Er zijn kostenkengetallen gebruikt voor het op niveau A onderhouden van de pollers in de centra gebieden;
- Meer storingen en schades (zonder dader) dan de gemiddelde situatie verdisconteerd in de kostenkengetallen, geeft uiteraard de situatie dat de beschikbare budgetten onder druk komen te staan met incidentele budgetaanvragen naar de Raad tot gevolg.

Parkeerautomaten

- Het vertrekpunt van de analyse zijn de vaste kosten gebaseerd op contracten. Hiernaast is er uitgegaan van gemiddeld 1 storing per jaar per automaat;
- Parkeerautomaten zijn allen afgeschreven en aan het einde van theoretische en technische levensduur. Er is in het huidige exploitatiebudget ruimte gereserveerd voor de vervanging van maximaal 1 parkeerautomaat indien blijkt dat deze niet meer is te

repareren c.q. een storing is te verhelpen. Conform BBV dient een investeringsplan opgesteld te worden waarbij nu wordt voorgesteld om binnen 4 jaar de 21 automaten vervangen te hebben. Voor de komende 4 jaar dient € 50.000 per jaar opgenomen te worden om het vervangingsprogramma te financieren.

Verkeersregelinstallatie 's

- Het verschil tussen beschikbaar en benodigd budget zit in het gegeven dat in Deurne geen evaluatie van het regelprogramma (verkeerskundige afstelling) wordt gedaan. Hiernaast worden de masten niet geschilderd hetgeen wel als maatregel in de kostenkengetallen zijn meegenomen. Zonder deze maatregelen is het budget in principe voldoende op het gebied van correctief en preventief onderhoud. Het is gebruikelijk dat naast het technisch onderhoud om de technische functionaliteit te garanderen ook op regelmatige basis verkeerskundig onderhoud plaatsvindt om de mobiliteitswerking te blijven optimaliseren gebaseerd op wisselende verkeersstromen. Het is in de huidige situatie veelal vanuit financiële beperkingen dat dit niet wordt uitgevoerd. Ook het niet schilderen van de masten wordt bewust niet uitgevoerd om deze reden.
- Er is geen vervangingsplan VRI als basis voor een meerjarig investeringsbudget. Dit betekent dat er ad hoc budget wordt aangevraagd met het risico op uitval. Het advies is om op basis van de aanlegjaren een meerjarig investeringsplan op te stellen voor de VRI's.

Verkeersborden

- De verkeersborden op de hoofdwegen worden op B niveau onderhouden en op de niet-hoofdwegen op C niveau. Binnen de berekening van benodigd budget is gerekend met een gemiddelde jaarlijkse vervanging en tevens onderhoud straatnaamborden. Er is gerekend met 2026 borden op de hoofdwegen en 6577 borden op niet-hoofdwegen. Deze telling dateert van 2012 en is dus niet geheel actueel.

Verkeersmaatregelen

- Het beschikbare budget voor verkeersmaatregelen is taakstellend te noemen. Dit betekent dat er zoveel verkeersmaatregelen genomen worden als er budget beschikbaar is. Over het algemeen is de behoefte en vraag groter dan hetgeen binnen budget uitgevoerd kan worden;
- Het huidige GVVP mist een uitvoeringsprogramma om verkeersprojecten op te pakken. Dit betekent ook dat er geen apart budget is voor verkeersmaatregelen en de beheerder alleen op projectniveau 'mee kan liften'.

Spoorovergang

- De kosten zijn contractueel vastgesteld. Indien er iets verandert binnen de scope van de onderhoudsopgave zal het benodigd onderhoudsbudget aangepast moeten worden. Ook indexering is niet meegenomen.

Verkeersvoorzieningen

- Het volledige areaal is niet compleet in beeld. Vanuit het beschikbare budget wordt gesteld de instandhouding van het huidige areaal te borgen.

Parkeergarage

- Het beheer en onderhoud van de parkeergarage maakt geen onderdeel uit van de basis in beeld rapportage.

11. Civiele kunstwerken

11.1 Areaal

De gemeente Deurne heeft in totaal 67 bruggen. Dit zijn voornamelijk kleine bruggen waar zowel voet-, fiets-, als autoverkeer overheen kan gaan en kleine bruggen die enkel bedoeld zijn voor voetgangers en fietsers. Van de 67 bruggen in Deurne zijn er 47 bij de gemeente in beheer. De viaducten in Deurne zijn niet opgenomen omdat deze niet beheerd of gereinigd worden door Deurne.

Bruggen	st.
Fietsbrug beton	26
Kleine brug beton	38
Grote brug beton	3
Eindtotaal	67

Figuur 11-1 Areaal civiele kunstwerken

11.2 Kaders en uitgangspunten

Kaders

Voor de bouw en het beheer van civiele kunstwerken zijn enkele algemene wettelijke kaders van toepassing.

- **Burgerlijk Wetboek:** De gemeente heeft een algemene zorgplicht om te zorgen voor een veilige omgeving. Dit is gebaseerd op het Burgerlijk Wetboek. Het Burgerlijk Wetboek regelt de aansprakelijkheid van beheerders van openbare voorzieningen voor schade van burgers. De beheerder is verantwoordelijk voor het uitvoeren van voldoende onderhoud en moet bij geschillen aantonen dat inspectie en onderhoud met optimale zorg (binnen de mogelijkheden die basiskwaliteit B biedt) zijn uitgevoerd. Sinds 1992 is door de invoering van het nieuw burgerlijk wetboek de wettelijke aansprakelijkheid van de beheerder formeel veranderd. Ook wanneer een beheerder zijn zorgverplichting is nagekomen, kan hij toch aansprakelijk zijn voor schades.
- **Wegenwet:** Waar kunstwerken onderdeel zijn van wegen is de Wegenwet van toepassing. Ook deze wet geeft aan dat de beheerder verplicht is om voorzieningen regelmatig en duurzaam te onderhouden. Daarbij moeten basisgegevens worden geregistreerd.
- **Bouwbesluit:** Het Bouwbesluit 2003 onderscheidt per gebruiksfunctie voorschriften voor bestaande bouw. De eisen die worden gesteld voor nieuwbouw liggen op een hoger niveau dan

voor bestaande bouw. In het Bouwbesluit worden eisen gesteld aan bouwwerken op het gebied van veiligheid, gezondheid, duurzaamheid en milieubelasting. Relevante aspecten voor het beheer van de kunstwerken zijn eisen met betrekking tot de constructieve veiligheid, hoogte en opbouw van balieleuning en opbouw van trappen.

- Regeling Bouwbesluit: Verder is de Regeling Bouwbesluit van toepassing; hierin worden onder andere nadere voorschriften gegeven omtrent de toepassing van normen voor bestaande bouwwerken, de NEN-normen. Belangrijke NEN-normen voor het domein kunstwerken en oevers zijn NEN2767, NEN8701, NEN1010 en NEN3140. Verder is sinds 2020 de NTA8086 (en binnenkort de NTA8085) in werking getreden. De NTA8086 zorgt voor standaardisering bij de aanleg van beweegbare bruggen door bruggen in modules op te delen.

Uitgangspunten

Kwaliteitsambitie

Voor het domein civiele kunstwerken heeft Deurne geen uitzonderingen op het standaard kwaliteitsambitieniveau C. Over de kwaliteit van het domein verkeer is weinig bekend. In dit rapport is niks vastgelegd over de kwaliteit van het domein verkeer.

Leeftijd en levensduur

Van zeven van de 67 bruggen in Deurne is het aanlegjaar bekend. De zeven bruggen waarvan het aanlegjaar bekend is zijn betonnen bruggen.

Bouwjaar	Aantal bruggen
1971	2
1985	2
2014	1
2016	2
onbekend	60
Eindtotaal	67

Figuur 11-2 Leeftijd civiele kunstwerken

Voor civieltechnische kunstwerken zijn de volgende theoretische levensduren aangenomen. Dit zijn de levensduren die gebruikt zijn om de cyclische vervangingskosten te berekenen.

Beheertype	Levensduur
Betonnen brug	70 jaar

Figuur 11-3 Theoretische levensduur areaal civiele kunstwerken

11.3 Financiën

Jaarlijkse onderhouds- en vervangingskosten

De totaal berekende jaarlijkse kosten voor dagelijks en groot onderhoud zijn gezamenlijk ruim € 120.000. Voor vervanging is jaarlijks € 128.000 nodig.

Object	Onderhoud	Vervanging	Totaal
Fietsbrug beton	€ 38.028	€ 41.786	€ 79.814
Kleine brug beton	€ 11.701	€ 9.000	€ 20.701
Grote brug beton	€ 70.400	€ 77.357	€ 147.758
Totaal	€ 120.129	€ 128.143	€ 248.272

Figuur 11-4 Theoretische berekening onderhoudskosten en vervangingskosten civiele kunstwerken

Met een jaarlijks onderhoudsbudget van € 10.000 komt Deurne ruim tekort voor het onderhoud van bruggen. Vijfjaarlijks worden bruggen in Deurne geïnspecteerd. Op basis van deze onderzoeksresultaten wordt aanvullend budget aangevraagd voor het opknappen van bruggen.

11.4 Risico's en knelpunten

- Informatie ontbreekt voor een aanvullende analyse van het domein openbare bruggen. Het onderhoudsbudget schiet tekort en een lange termijn investerings- en vervangingsprogramma wordt gemist.

12. Openbare verlichting

12.1 Areaal

De gemeente Deurne heeft 7.287 armaturen en 7.187 lichtmasten. Ongeveer tien procent van het areaal openbare verlichting staat in het centrum.

Armatuur	Lichtmast
7.287	7.187

Figuur 12-1 Areaal Openbare verlichting

12.2 Kaders en uitgangspunten

Kaders

Normeringen

Hieronder volgt een toelichting op de stand van zaken met betrekking tot (functionele) normering van openbare verlichtingsinstallaties. NPR 13201-1 De Commission Internationale de l'Eclairage (CIE) is de wereldorganisatie van de verlichtingskunde. Zij stellen internationale richtlijnen op die de afzonderlijke landen in hun nationale richtlijnen kunnen verwerken. De Nederlandse Stichting voor Verlichtingskunde (NSVV) is het Nederlands Nationaal Comité van de CIE. Door de eenwording van Europa wordt er door de CEN (Centre de Européen de Normalisation) gewerkt aan een Europese norm voor openbare verlichting: EN 13201. De NSVV (is ook lid van de internationale commissie op verlichtingsgebied) heeft samen met het Nederlandse Normalisatie Instituut (NNI) de Nederlandse Praktijkrichtlijn NPR 13201-1 opgesteld. In de NPR is de opzet van de op te stellen Europese norm zo veel mogelijk gehandhaafd, echter waar nodig aangepast aan de Nederlandse situatie. In de NPR worden verlichtingsklassen voor wegverlichting gedefinieerd in relatie tot de visuele behoeften van weggebruikers. De NSVV betitelt dit als richtlijn, maar het is geen wet. Omdat het een richtlijn is, is hier sprake van een zekere beleidsruimte. Deze situatie zal veranderen als de Europese Norm wordt aanvaard. In dat geval zijn de lidstaten gehouden zich aan de norm te houden.

De NPR 13201-1 vormt tot nu toe in Deurne niet de richtlijn voor het te hanteren basiskwaliteitslichtniveau. Deurne probeert wel de gelijkmatigheid zo goed mogelijk te krijgen vanuit bestaande mastposities of in nieuwe situaties met niet te veel masten.

Beleidsplan openbare verlichting

Het in 2015 vastgestelde beleidsplan openbare verlichting omschrijft het beleid voor de openbare verlichting, de beoogde ontwikkeling (saneren, dimmen, led aanbrengen) van het domein binnen de verschillende functiegebieden en binnen en buiten de bebouwde kom en de doorrekening hiervan. Zo was Deurne in 2015 van plan om 1.271 lichtpunten te saneren en 7.407 armaturen om te bouwen naar led-armaturen. Deze verduurzamingsslag heeft naast de beperking van CO₂-uitstoot en lichtvervuiling het doel om de jaarlijkse kosten voor openbare verlichting te verlagen.

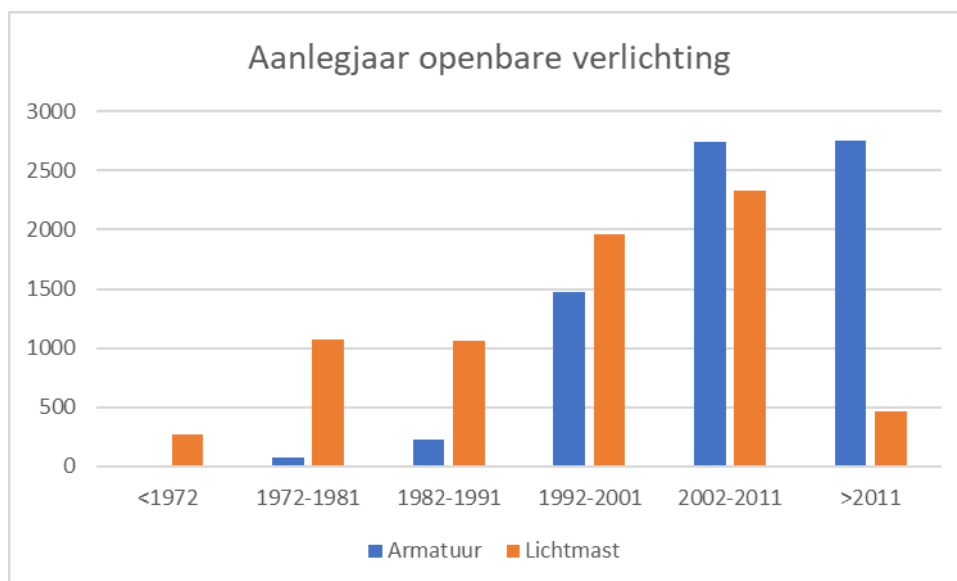
Uitgangspunten

Kwaliteitsambitie

Deurne heeft de ambitie om de openbare verlichting in de openbare ruimte grotendeels op C-niveau te beheren. Enkel voor het centrum van Deurne is hiervoor een uitzondering. Hier ambieert Deurne het de openbare verlichting op B-niveau te onderhouden. Over de huidige staat van de openbare verlichting in Deurne is weinig bekend. In dit rapport is niks vastgelegd over de kwaliteit van het domein OVL. Momenteel voert Deurne een nulmeting uit. Na deze inventarisatie zal een vervangingsplan opgesteld worden waarin alles wat oud is eerst vervangen wordt. Daarna gefaseerd de rest.

Leeftijd en levensduur

Van het domein openbare verlichting is de leeftijd van het areaal goed in beeld. Van 99% van het areaal is vastgelegd wat het aanlegjaar is. In de onderstaande grafiek is de leeftijd van het domein openbare verlichting in kaart gebracht.

Figuur 12-2 Aanlegjaar openbare verlichting

Zoals te verwachten is een groot deel van de armaturen (75%) na 2001 aangelegd. Dit betekent dat 25% van de armaturen de theoretische levensduur gepasseerd is. Van de masten is 81% na 1981 neergezet, en is 19% van de masten de theoretische levensduur gepasseerd. De berekening van de vervangingsopgave op basis van de huidige leeftijd in het areaal wordt besproken in de volgende paragraaf.

Voor masten en armaturen zijn de volgende theoretische levensduren aangenomen. Dit zijn de levensduren die gebruikt zijn om de cyclische vervangingskosten te berekenen.

Beheertype	Levensduur
Mast	40 jaar
Armatuur	20 jaar

Figuur 12-3 Theoretische levensduur areaal openbare verlichting

12.3 Financiën

Er is een forse vervangingsachterstand op het gebied van openbare verlichting binnen de gemeente. Vervanging, groot onderhoud en planmatig onderhoud hebben een belangrijke relatie met elkaar en dienen door een juiste beheerstrategie in balans te zijn met elkaar. Dat is op het gebied van openbare verlichting niet het geval. Een bovengemiddeld aantal jaarlijkse storingen en dus uitval is een logisch gevolg hiervan. Om deze reden hebben we voor de financiële doorrekening gebruik gemaakt van de kostenkengetallen in relatie tot het huidige onderhoudsbestek en de begrotingsinformatie van de afgelopen jaren aangehouden.

Op basis van de beschikbare informatie over de leeftijd van het areaal is de volgende vervangingsachterstand vastgesteld.

Object	Vervangingskosten	
Armatuur	€	882.000
Lichtmast	€	1.480.600
Totaal	€	2.362.600

Figuur 12-4 Vervangingsachterstand openbare verlichting,

De bovenstaande bedragen zijn gebaseerd op de levensduur zoals omschreven in paragraaf 12.3 en de vervangingskostenkengetallen voor armaturen (€ 500 per stuk) en lichtmasten (€ 1.100 per stuk). Figuur 12.4 geeft de kosten weer voor het vervangen van de masten en armaturen die de theoretische levensduur gepasseerd zijn.

12.4 Risico's en knelpunten

- Voor de dagelijkse praktijk bij aanpassingen, uitbreidingen, het beheer en het gebruik van de elektrische installaties en de elektrische arbeidsmiddelen die vallen onder verantwoordelijkheid van de gemeente Deurne is het nodig dat de gemeentesecretaris de volgende zaken borgt om te voldoen aan artikel 3.4 en 3.5 van het Arbeidsomstandighedenbesluit:
 - De Installatieveiligheid en de veiligheid van de door de medewerkers gebruikte elektrische arbeidsmiddelen;
 - Het veilig werken aan de elektrische installaties: Indien bij het gebruik, de bediening en werkzaamheden mogelijke elektrische gevaren ontstaan, moeten deze tot een minimum worden beperkt.

Wij merken op dat dit binnen de gemeente niet goed is geregeld door bijvoorbeeld een handboek installatieverantwoordelijkheid waarbij aangetoond wordt (via audits) conform de landelijke norm 3140 te handelen. Vanuit het vakgebied openbare verlichting is dit eerder aangekaart. Dit wordt meegenomen in de opdracht om een plan van aanpak op te stellen.

- Door de behoorlijke vervangingsachterstand op het gebied van openbare verlichting is het aantal storingen meer dan gemiddeld. Dit betekent dat we de landelijke kostenkengetallen hebben aangepast naar de dagelijkse praktijk binnen Deurne.

13. Watergangen

13.1 Areaal

Het areaal watergangen in Deurne bestaat uit vier vijvers, ruim 300.000 strekkende meters sloot, ruim 1.600 strekkende meter beschoeiing en 4.650 duikers. De vier vijvers in Deurne zijn de Kasteelgracht, de Heijakkervijver, de Peellandvijver en de Clarinetvijver. Deze zijn niet aangemerkt door het waterschap en worden geclassificeerd als gemeentelijke vijvers. De beschoeiing in Deurne is enkel te vinden aan de vijvers.

Van de 4.650 duikers in Deurne bevinden 250 zich onder de openbare wegen van Deurne. De overige 4.400 duikers zijn te vinden onder inritten. Van de duikers onder inritten worden er 350 actief onderhouden door de beheerorganisatie van Deurne. Om deze reden is er met 600 duikers gerekend en zijn er 600 duikers in het onderstaande overzicht opgenomen.

Type watergang	m1	m2	st
Beschoeiing	1.603		
Sloot	304.000		
Vijver		37.377	
Duiker			600
Totaal	305.603	37.377	600

Figuur 13-1 Areaal watergangen

13.2 Kaders en uitgangspunten

Kaders

- Gemeentelijk Rioleringsplan 2019-2023 (GRP): Het periodiek opstellen van dit plan is tot de komst van de Omgevingswet een wettelijke verplichting. In het GRP wordt vooruitgekeken naar 2030 vanuit het perspectief van de overheid en de burger. Het GRP is al kort besproken in hoofdstuk 6: groen. In het GRP staan alle wettelijke kaders gerelateerd aan de watergangen in Deurne.
- Meerjarenplanning rioolprojecten 2021-2026: Voor de komende vijf jaar is reeds uitgewerkt op welke plekken in Deurne rioolprojecten uitgevoerd zullen worden. Hier zijn nog geen geraamde kosten aan gekoppeld.

Uitgangspunten

Kwaliteitsambitie

Voor het domein watergangen heeft Deurne geen uitzonderingen op het standaard kwaliteitsambitieniveau C. Net zoals voor de overige assets is ook voor het domein formeel geen kwaliteitsniveau vastgesteld.

Leeftijd en levensduur

Van de leeftijd van de beheerobjecten in het domein watergangen is weinig bekend. Voor civieltechnische kunstwerken zijn de volgende theoretische levensduren aangenomen. Dit zijn de levensduren die gebruikt zijn om de cyclische vervangingskosten te berekenen.

Beheertype	Levensduur
Beschoeiingen	30 jaar
Duikers	70 jaar

Figuur 13-2 Theoretische levensduur areaal watergangen

13.3 Financiën

Jaarlijkse onderhouds- en vervangingskosten

De totaal berekende jaarlijkse kosten voor dagelijks en groot onderhoud zijn gezamenlijk ruim € 110.000. Voor vervanging is jaarlijks € 160.000 nodig.

Object	Onderhoud	Vervanging	Totaal
Duiker	€ 21.031	€ 5.357	€ 26.388
Sloot	€ 36.480	-	€ 36.480
Tappunt	€ -	-	€ -
Vijver	€ 4.485	-	€ 4.485
Beschoeiing	€ 646	€ 5.410	€ 6.056
Totaal	€ 62.643	€ 10.767	€ 73.410

Figuur 13-3 Theoretische berekening onderhoudskosten en vervangingskosten watergangen

Onderhoudsbijdrage aan EVZ en andere bijdragen aan waterschap bedragen € 10.000 per jaar. In 2021 heeft een incidentele uitgave van € 50.000 plaatsgevonden voor het baggeren van de kasteelgracht.

13.4 Risico's en knelpunten

- Recentelijk is 340m¹ beschoeiing vervangen. Ondanks het relatief lage aantal m¹ te onderhouden beschoeiing in Deurne is er rekening te houden met een vervolgslag aan vervanging van enkele beschoeiing. Daar waar mogelijk wordt gekeken om te vervangen naar natuurvriendelijke oevers. Het is goed om rekening te houden dat hiermee de onderhoudslasten kunnen stijgen ten opzichte van onderhoud aan beschoeiing.

14. Reiniging

14.1 Areaal

Het product reiniging bestaat uit verschillende onderdelen:

- Zwerfvuil: machinaal vegen, handmatig vegen en afvalbakken legen.
- Kolken: vegen
- Bladafval
- Onkruidbestrijding op verharding
- Hondenpoep
- Graffiti
- Gladheidbestrijding
- Evenementenreiniging
- Wildplakken
- Kauwgom
- Afval bij verzamelcontainers (gaat niet in op de afvalinzameling zelf)
- Schoonmaken straatmeubilair (banken, palen, borden, afvalbakken etc.)

Reiniging heeft geen 'eigen' assets. Het gaat over het schoonhouden van het meubilair, groen en wegen. De uitsplitsing van deze arealen is gemaakt in het betreffende producthoofdstuk.

14.2 Financiën

Het bedrag dat jaarlijks nodig is voor de reiniging van de openbare ruimte in Deurne is gelijk gezet aan het budget dat jaarlijks beschikbaar is voor reiniging.

15. Bijlagen

15.1 Bijlage 1: Overzicht bekostiging van beheer- en onderhoudsmaatregelen

In de onderstaande tabel staan de maatregelen beheer en onderhoud samengevat die worden bekostigd vanuit de (jaarlijkse) exploitatiebegroting. Deze bijlage is een eerste opzet voor een overzicht van (bekostiging van) beheer- en onderhoudsmaatregelen die in een later stadium verder uitgewerkt dient te worden.

Exploitatiebegroting	
Algemeen	Contracten dienstverlening wijkbeheer
Groen	<i>Dagelijks onderhoud:</i> Alle frequente maatregelen: maaien, knippen, schoffelen, herstel, inboeten, afzetten bosplantsoen en snoeien. Aanpak invasieve exoten zoals de Japanse Duizendknoop, Berenklaauw, Eikenprocessierups. <i>Groot onderhoud:</i> Inventariseren en inspecties groen.
Bomen	<i>Dagelijks onderhoud:</i> Invullen onderhoudspaspoort na snoeien, onderhoud boomspiegels, stamopschot verwijderen, boombanden, bestrijden ziekten en plagen. <i>Groot onderhoud:</i> Inventarisatie en inspectie BVC, kap, dunnen, knotten, veiligheidssnoei, onderhoudssnoei.
Spelen	<i>Dagelijks onderhoud:</i> Inspecties, reparaties, herstel vandalisme <i>Groot onderhoud:</i> Jaarlijkse inspectie. <i>Vervanging:</i> vernieuwen toestellen en bijbehorende ondergronden, vervangen natuurspeelterrinen
Beschoeiingen	<i>Dagelijks onderhoud:</i> Aanvullen grond, aanvullen grond achter de beschoeiing, verwijderen van zaailingen, missende schroeven vervangen.
Straatmeubilair	<i>Dagelijks onderhoud:</i> Reinigen, herstel en reparaties <i>Groot onderhoud:</i> Inspectie en inventarisatie <i>Vervanging:</i> vernieuwen meubilair
Wegen	<i>Dagelijks onderhoud:</i> Herstel en reparatie (service en meldingen) kleine oppervlakten en gaten. Gedeeltelijk herstraten. <i>Groot onderhoud:</i> Planmatig herstraten, versterken van constructies, aanbrengen nieuwe deklagen.

Exploitatiebegroting	
Verkeersmeubilair	<i>Dagelijks onderhoud:</i> Reinigen en rechtzetten. Herstel en reparaties <i>Groot onderhoud:</i> Inspectie en inventarisatie
Civiele kunstwerken	<i>Dagelijks onderhoud:</i> Inspecties, reinigen, schilderen/ conserveren, slijtlagen aanbrengen, verwijderen begroeiing. Reparaties beton en metselwerk. <i>Groot onderhoud:</i> Vervangen delen van de constructie (bijvoorbeeld voegovergang, liggers, dek, leuningen).
Openbare verlichting	<i>Dagelijks onderhoud:</i> Reinigen, replace lampen, oplossen storingen. <i>Groot onderhoud:</i> Inspecties, schilderen masten, <i>Vervanging:</i> vervangen masten en/of armaturen.
Gladheidsbestrijding	Alle activiteiten
Straatreiniging	Alle activiteiten
Afwatering	<i>Groot onderhoud:</i> Inspectie en inventarisatie wateren, beschoeiingen, watervoorzieningen en duikers. <i>Vervanging:</i> Bijdrage aan provincie voor vervanging.

Figuur 15.1 **Bekostiging van beheer- en onderhoudsmaatregelen (exploitatie)**

In onderstaande tabel staan de kapitaalgoederen waarvan de vervangingen worden geactiveerd.

Kapitaalsinvesteringen - vervangingen	
Algemeen	Integrale projecten vernieuwing, renovatie openbare ruimte
Spelen	Vervangen speelterreinen, valondergronden, grote kunstgrasvelden
Beschoeiingen	Verwijderen en plaatsen nieuwe beschoeiing
Wegen	Vervangen hele constructie weg, nieuw materiaal.
Civiele kunstwerken	Vervangen kunstwerken door nieuw
Openbare verlichting	Vervangen lichtmasten en armaturen, voedingskabels en schakelkasten.
Afwatering	Vervanging

Figuur 15.2 **Bekostiging van beheer- en onderhoudsmaatregelen (investeringen)**

15.2 Bijlage 2: Afschrijvingstermijnen

Op de begroting worden kapitaallasten opgenomen volgens de richtlijnen voor activeren en afschrijven. De hoogte van de kapitaallasten is afhankelijk van de daadwerkelijke investeringen, de gehanteerde afschrijvingstermijnen en de rekenrente.

Kapitaalgoed	Termijn
Wegen, fietspaden, parkeerplaatsen	25
Bruggen	40
Groenvoorzieningen	20
Armaturen	20
Verkeerslichten	15
Verkeersborden	10
(spoor)Tunnels	50
Riolering	60
(Herinrichting) Begraafplaats	30
Parkeerautomaten en parkeermeters	10

Figuur 15-3 Afschrijvingstermijnen in Deurne

De afschrijvingstermijnen zijn opgenomen in de bovenstaande tabel. De afschrijvingstermijnen die door Deurne gehanteerd worden zijn in lijn met landelijke standaarden. Activa in de openbare ruimte met economisch nut en een verkrijgingsprijs van minder dan € 10.000 worden niet geactiveerd. Materiële vaste activa waar geen bestemmingsreserve tegenover staat, worden annuïtair afgeschreven. Materiele vaste activa waar wel een bestemmingsreserve tegenover staat, worden lineair afgeschreven.

15.3 Bijlage 3: Onderhoud en vervanging BBV

Domein	Benodigde uitvoeringskosten (KKG)		Beschikbare middelen (ex vat)		verschil	%
Groen	€	844.608	€	837.107	€ -7.501	-1%
Bomen	€	554.782	€	396.151	€ -158.631	-40%
Hondenvoorzieningen	€	56.805	€	56.805	€ 0	0%
Civiele kunstwerken	€	120.129	€	10.000	€ -110.129	-1101%
OVL	€	435.642	€	249.383	€ -186.259	-75%
Spelen	€	110.241	€	95.344	€ -14.897	-16%
Verharding	€	1.356.101	€	2.253.495	€ 897.394	40%
Verkeer	€	240.526	€	138.785	€ -101.741	-73%
Parkeren	€	60.750	€	68.531	€ 7.781	11%
Water	€	122.643	€	95.058	€ -27.585	-29%
Reiniging	€	330.331	€	330.331	€ 0	0%
Gladheidbestrijding	€	67.882	€	67.882	€ 0	0%
Begraafplaatsen	€	62.190	€	62.190	€ 0	0%
Eindtotaal	€	4.362.630	€	4.661.062	€ 298.431	6%

Figuur 15-4 Benodigde en beschikbare onderhoudskosten volgens BBV

Domein	Benodigde uitvoeringskosten (KKG)		Beschikbare middelen (ex vat)		verschil	%
Groen	€	844.608	€	837.106	€ -7.501	-1%
Bomen	€	554.782	€	396.151	€ -158.631	-40%
Hondenvoorzieningen	€	56.805	€	56.805	€ 0	0%
Civiele kunstwerken	€	120.129	€	10.000	€ -110.129	-1101%
OVL	€	435.642	€	249.383	€ -186.259	-75%
Spelen	€	110.241	€	95.344	€ -14.897	-16%
Verharding	€	1.356.101	€	1.356.101	€ 0	0%
Verkeer	€	240.526	€	138.785	€ -101.741	-73%
Parkeren	€	60.750	€	68.531	€ 7.781	11%
Water	€	122.643	€	95.058	€ -27.585	-29%
Reiniging	€	330.331	€	330.331	€ 0	0%
Gladheidbestrijding	€	67.882	€	67.882	€ 0	0%
Begraafplaatsen	€	62.190	€	62.190	€ 0	0%
Eindtotaal	€	4.362.630	€	3.763.667	€ -598.963	-16%

Figuur 15-5 Benodigde en beschikbare onderhoudskosten volgens BBV met lagere dotatie aan voorziening wegen

Domein	Vervangingskosten		Beschikbare middelen	Verschil
Groen	€	162.794	€ -	€ -162.794
Bomen	€	439.860	€ -	€ -439.860
Hondenvoorzieningen	€	2.176	€ -	€ -2.176
Civiele kunstwerken	€	128.143	€ -	€ -128.143
OVL	€	377.160	€ -	€ -377.160
Spelen	€	158.775	€ -	€ -158.775
Verharding	€	4.968.627	€ -	€ -4.968.627
Verkeer	€	55.826	€ -	€ -55.826
Parkeren	€	11.875	€ -	€ -11.875
Water	€	10.767	€ -	€ -10.767
Eindtotaal	€	6.316.002	€ -	€ -6.316.002

Figuur 15-6 Benodigde en beschikbare vervangingskosten volgens BBV

Domein	Vervangingskosten / Krediet per jaar		Rente	Looptijd / afschrijvingstermijn	Kapitaallasten ann.
Groen	€	162.794,00	1,50%	20	€ -9.482,06
Bomen	€	439.860,00	1,50%	20	€ -25.619,97
Hondenvoorzieningen	€	2.176,00	1,50%	20	€ -126,74
Civiele kunstwerken	€	128.143,00	1,50%	40	€ -4.283,45
OVL	€	377.160,00	1,50%	20	€ -21.967,96
Spelen	€	158.775,00	1,50%	25	€ -7.663,03
Verharding	€	4.968.627,00	1,50%	25	€ -239.803,10
Verkeer	€	67.701,00	1,50%	20	€ -3.943,29
Water	€	10.767,00	1,50%	30	€ -448,33
	€	6.316.003,00			€ -313.337,93

Figuur 15-7 Jaarlijkse kapitaallasten benodigd voor jaarlijkse cyclische investeringen